

SLOVENSKI LIST

Naročnina: Za Ameriko in za celo leto \$ arg. 6.—; za pol leta 3.50; Za druge dežele 2.50 USA-Dolarjev.

Registro Nacional de la Propiedad Intelectual No. 032878.

PERIODICO DE LA COLECTIVIDAD YUGOESLAVA

Dirección y Administración: Gral. César Díaz 1657, U. T. 50-3667 Bs. Aires

AÑO (Leto) VIII.

BUENOS AIRES, 27. de Noviembre (novembra) 1937

Núm. (štev.) 47

POSAMEZEN IZVOD: 10 ctvs.

LIST IZHAJA OB SOBOTAH
Rokopisi se ne vračajo

Obletnica našega narodnega zedinjenja

Velike dneve je preživel naš narod pred devetnajstimi leti, v zadnjih mesecih leta 1918. Avstro-ogrška monarhija se je lomila in z njenim vsak dan bolj bližajočim se koncem so pokale verige, ki so stoletja držale v sužnosti Hrvate, Slovence in prečanske Srbe, na jugu pa je zmagovalno prodirala obnovljena srbska vojska, poded pred seboj ostanke avstrijske in madžarske vojske.

Narod, čigar voditelji so zaslužili svobodo že leta 1914, ko sta Avstrija in Nemčija sprožili svetovno vojno, je po majniški deklaraciji leta 1917 ves zaživel v prepričanju, da bo robstva kmalu konec. Dogodki so se po majniški deklaraciji dozorevali tako, da je bil že avgusta naslednjega leta ustanovljen v Ljubljani "Narodni svet" kot vrhovna politična oblast vseh Slovanov avstrijskega dela monarhije: iz tega "Narodnega odbora" se je osnoval v oktobru 1918 "Narodni odbor", ki je pod predsedništvom dr. Antona Korošca združil vse jugoslovanske politične stranke iz Hrvatske in Slavonije, iz Dalmacije, Bosne, Hercegovine, Slovenije in Južne Madžarske ter jasno izpričal svoj namen, da se odcepi od avstro-ogrške monarhije, ko je odločno odklonil ponudbo dunajskega cesarja Karla, ki je hotel monarhijo preurediti v zvezno državo "po volji svojih narodov".

Val navdušenja je šel po vsem slovenskem jugu, dan za dnem so se vršile, posebno v mestih, rodoljubne manifestacije, na katerih je narod izpričeval, da v vsem sledi svojim voditeljem Korošču, Pribečeviću, Drinkoviću, Lorkoviću, Budisavljeviću in drugim, članom "Narodnega odbora", ki je "narodni Slovenec, Hrvatov in Srbov" naznanil, da zahteva zedinjenje troimenega naroda v eno samo, edinstveno in popolnoma suvereno državo. Mnogim je še in bo v trajnem spominu veličastna manifestacija, ki se je izvršila 22. oktobra v Zagrebu, kjer so govorili zastopniki "troimenega naroda", med njimi, za Slovence, dr. Izidor Cankar, naš sedanji poslanik v Buenos Airesu. Še preden je bila Avstrija strta, se je bil jugoslovanski del odcepil od nje.

Tako se je v monarhiji dvoglavca orla sam in izven nje, na slavnih južnih bojiščih, kjer so se borili junaški srbski borci in tisoči dobrovoljcev, kovala boljša usoda ter so se polagali temelji za našo narodno državo, domovino vseh Srbov, Hrvatov in Slovencev.

V sredo obhajamo 19. obletnico zgodovinskega dne, ko je sedaj blaženi kralj Aleksander zedinil, takratni regent, sprejel v Beogradu zastupnike "Narodnega odbora" iz Zagreba ter, v odgovoru na njihovo svečano addresso, izpregovoril zgodovinske besede:

"V imenu Nj. Vel. kralja Petra proglašam zedinjenje Srbije z deželami neodvisne države Srbov, Hrvatov in Slovencev v enotno kraljevno SHS. To redko in zgodovinsko dejanje naj bo najboljša plačila za de-

Jugoslavija in Rusija

Izjava francoskega politika senatorja Berengera, ki je svetu povedal, da je bila Jugoslavija pripravljena mobilizirati in podpreti Francijo, ko je Nemčija odpovedala locarno pogodbo, so vzbudile seveda največjo pozornost v svetu, ker se je spet enkrat izkazalo, da so bile popolnoma izmišljene in neutemeljene vse one vesti, ki so napovedovale, da jugoslovanska zunanja politika zapušta velike zapadne demokracije, ter da se približuje bloku fašističnih držav. Ne samo, da te vesti niso bile utemeljene, nego je bilo baš nasprotno res: da je tudi tedaj, ko so razni "obveščeni krogi" na vse pretege kričali, da je Jugoslavija popolnoma zapustila Francijo, je naša država stala čvrsto ob strani svoje stare zaveznice ter je bila celo pripravljena podpreti jo s svojo vojaško silo.

Pa se sedaj mnogi vprašujejo: kako je mogoče, da so se širile take neosnovane vesti?

To se je dogajalo in se bo gotovo še, ker bi nekatere države rade videli, da bi takšna država, kakršna je Jugoslavija, prestopila na njihovo stran; in vesti, ki se širijo o jugoslovanski politiki iz virov takih držav, ne predstavljajo pač ničesar drugega, nego njihove pobožne želje.

Izjava Vaše in vseh Vaših tovarišev, ki so s smelim preobratom vrgli raz sebe tuji jarem".

Jugoslavija, naša narodna država je bila ustanovljena. Ustvarjena je bila osnova za neoviran, svoboden razvoj našega naroda na kulturnem, gospodarskem in socialnem polju.

Mnoge preizkušnje je morala prestatati ta naša mlada država v 19 letih svojega obstoja, in najhuje med njimi tedaj, ko je od tujca plačana zločinska roka umorila njegovega kralja Zedinitelja; težke so bile njene preizkušnje in bridko je bilo njeno trpljenje, ko je morala gledati preganjanje in streljanje sinov neodrešenega dela našega naroda, ki so ga diplomati osleparili za svobodo, ki bi jo bil po vsej pravici zaslužil radi svoje zavednosti in tudi kot v predvojni narodnostnih bojih in v vojni sami najbolj preizkušeni del slovenskega naroda. Marsikatera druga nevarnost je bila v teh 19 letih od našega zedinjenja pa do danes, vendar pa moremo z zadostno ugotovitvijo, da je vključ zlobi tujih nasprotnikov in vključ neznačajnosti kradcev in izdajalcev naš narod propke stopal naprej, vsak dan lepši bodočnosti nasproti. Njegov notranji kulturni in socialni razvoj, njegov gospodarski napredek nam je dokaz za to trditev, ki jo potrjuje tudi dejstvo, da je naša narodna država vedno bolj spoštovana in cenjena v zboru držav med katerimi se tudi velesile potegujejo za njeno prijateljstvo.

S prepričanjem, da se bo naša država krepko in srečno razvijala ter s trdnim upanjem, da bo prej ali slej združila v svojem okrilju vse južne Slovence, obhajamo letošnji praznik zedinjenja.

Drugi razlog širjenja govoric o spremembi zunanje političnih smeri naše kraljevine je bil v zadržanju beograjskih vlad napram Rusiji. Mnogi so si pač mislili: Kako je mogoče, da je Jugoslavija še na strani Francije, če ima Francija vojaško pogodbo z Rusijo, Jugoslavija sama pa Rusije priznati noče?

Zanimiv odgovor na to vprašanje daje dunajski poročevalec "United Presse" v svojem poročilu, objavljenem pretekli teden v tujakšnji "Prensi".

Pravi, da jugoslovanska vlada samo zaradi notranje političnih razlogov doslej ni priznala sovjetske vlade, a da bo to storila, ko se enkrat reši "hrvatsko vprašanje". Razlog bi bil v sledečem: Splošno je znano, da je Rusija pred vojno imela na

Balkanu materinsko vlogo pokroviteljice Slovanov in vrata ruskega poslanika v Beogradu so bila odprta tako ministrom kakor preprostim srbskim kmetom. Rusko poslanništvo je imelo v deželi velik vpliv. Radi te tradicije bi obstojala možnost, da bi se novo rusko, t. j. sovjetsko poslanništvo začelo vmešavati v tako zamotano notranjo jugoslovansko zadevo, kakršna je "Hrvatsko vprašanje", če bi se diplomatski odnosi med obema državama vzpostavili prej, nego se ta zadeva uredi.

V koliko so ali niso te vesti utemeljene, ne vemo.

Dopisnik dodaja še, da jugoslovanska vlada nikoli ne bo sodelovala pri nobeni akciji proti Rusiji, ker dobro ve, kakšno je v tem pogledu mnenje vsega naroda.

PRED ODLOČILNEM BOJEM V ŠPANJI

Po vesteh, ki prihajajo iz Španije, izgleda, da se revolucionarna vojska pripravlja na veliko ofenzivo, ki naj bi bila po mnenju generala Franka odločilna. Na stotisoče mož je Franco razvrstil na 1.500 km dolgi fronti in razpolaga njegova vojska seveda z obilico vojnega materiala. Jasno pa je, da tudi vladni niso mirovali v zadnjih tednih, ko ni bilo na nobeni fronti nikake večje akcije, marveč so se tudi s

svoje strani pripravljali, da okrepijo svoje položaje in se zavarjejo pred presenečenji.

Franco bi očitno rad končal vojno preden pritisne zima z vso silo, ker se pač zaveda, da mnogo mesecev ničesar pomembnejšega ne bo mogel storiti, ko bodo radi slabega vremena operacije otežkočene. Verjetno je torej, da bo sedaj napel vse sile. Prihodnji tedni utegnejo radi tega res biti odločilni v Španiji.

PODIVJANOST BRUSELJ

Zgovoren a obenem tudi ogaben primer kakšne "ljudi" ustvarja fašistična vzgoja v Italiji, je knjiga, ki jo je spisal Mussolinijev sin Vittorio in ki je pravkar izšla v Italiji. Njen naslov je "poleti nad abesinskim gorovjem" in dučejev potomec v njej razlaga, kako je bilo v vojni.

Pravi, da je bila vojna sijajna zabava in daje več primerov: Tako na primer opisuje, kako je bilo par dni pred božičem leta 1935A, ko je napadel konjenico plemena Galla. "Prileteli smo nad sovražnike", piše nadebudni mladenič, "ne da bi nas bil opazil, in takoj smo spustili svoje eksplozivne bombe. Spominjam se, da se nam je neka skupina konjenikov zdelo kakor odpirajoča se vrtnica, ko so bombe padale vanjo. Prav lahko je bilo zadeti, ker nismo leteli visoko." Mladenič pravi, da je to sijajen sport, ki prijetno draži vse čute...

Evropske častnike, ki so se borili na strani Abesincev, psuje mlečno-bradi junak na vse italijanske načine in jih imenuje, med drugim "nesramne šakale z belim obrazom". Evropejcem, ki so se borili proti Italijanom, Mussolinijev sin očividno takšnega "sijajnega sporta", kakor ga je on uganjal, ko je iz varne višine spuščal na s sulicami oborožene Etiopce smrtonosne bombe, nikakor ni privoščil.

Ko čita človek takšno ogabno poveličanje in sadistično opisovanje čisto brezsrčnega klanja neoborožene ljudstva, se mora pač vprašati, kam gre današnji svet.

Usoda večine poveljnih mednarodnih konferenc je, da končajo z neuspelom. Taka usoda je zadela tudi bruseljsko konferenco devetorice držav, ki je imela posredovati med Kitajsko in Japonsko z namenom, da bi se končala vojna na Daljnem vzhodu. Povabili so Japonce, naj bi prišli zraven, a tokijska vlada je povabila odklonila. Končno konferenca ni našla druge možnosti, čeprav so kitajski zastopniki — dasi rahlo so se lepo zahvalili za takšno svečano izjavo o mednarodnih dolžnostih narodov — prosili, naj bi jih konferenca nekoliko izdatneje podprla: z denarjem in s kanoni.

Zastopniki ostalih prizadetih držav pa tega seveda niso storili, marveč so se z "energično reafirmacijo" načel sporazuma devetorice držav" spet razšli.

V Tokiju se na takšna načela seveda poživljajo in z vojaško premočjo širijo svojo posest na Kitajskem. Pripravljajo se že na napad proti Nankingu, odkoder se je morala kitajska vlada v naglici umakniti. Prav tako so tudi na severu prodrli že globoko v kitajsko deželo, katere narod zama na obojstransko svoje zemlje pred zemlje lačnim tujcem.

Da knjiga ni bila objavljena brez Mussolinijevega dovoljenja in dopajanja, je več ko jasno. Zanimivo pa bo vsekakor izvedeti, ali so v Vatikanu ugotovili, da je treba takšno podivjanost obsoditi vsaj s tem, da gre ta knjiga na indeks.

Glas iz Beograda

Beograd, novembra 1937

"Slovenski list" je že poročal o sporazumu, ki sta ga sklenili takozvana "Združena opozicija" in "Kmetosko-demokratska koalicija"; pravilno je dejal, da bi bilo ta sporazum le pozdraviti, če bi kaj doprinesel k rešitvi našega "hrvatskega vprašanja", ki je gotovo eden najvažnejših političnih problemov Jugoslavije.

Razumljivo je, da so tudi tu povsod mnogo govorili o tem dogodku. Dočim združena opozicija sporazum hlali na vse pretege, so mu na drugi strani, t. j. v krogih, ki ne spadajo v združeno opozicijo, našli pri "pretipavanju obisti" vse polno hib in napak, ki opravičujejo mnenje, katero je "Slovenski list" izrekel takoj po sklenitvi pakta med Mačkom in srbskimi opozicionalcem: da sporazum ne rešuje nobenega važnega vprašanja ter da izraza pravzaprav samo željo opozicije, da bi sama prevzela oblast na mesto sedanje vlade.

Sporazum predvideva samo postopek, po katerem naj se izvedejo notranje politične spremembe v državi, a ne pove nič o tem, kakšne naj bodo te spremembe. Določa, da se ima osnovati nova koalicijska vlada, da se ima preklicati ustava in proglasiti nova "začasna" ustava, da se ima objaviti nov volilni zakon, da se ima razpisati volitve za novo ustavodajno skupščino, ki naj izdela novo ustavo, ter določa, da Srbi, Hrvati in Slovenci ne morejo eni druge preglasovati.

Vsaka samovoljna sprememba ustave pomeni po demokratičnih načelih državni udar, pa se sedaj v krogih izven združene opozicije vprašujejo, kako je mogoče, da se združena opozicija ogreva sedaj za samovoljno preklicanje ustave, če se je 6. januarja 1929 radi iste stvari razburjala v imenu demokracije? Očitki so upravičeni, če ne priznavamo utemeljenosti sicer komodni, a nedemokratični teoriji, da so državni udari dobri, ko gotovo politično skupino privedejo do oblasti, a da so slabi, če radi njih ista skupina izgubi oblast.

Kar se tiče "začasne ustave", ki jo združena opozicija ima v svojem programu, izgleda, da se opozicija ni mogla načelno sporazumeti glede nedotakljivosti državnih meja, edinstva vojske in države, ker ni o tem nič jasno rečenega v besedilu sporazuma. Glede "definitivne ustave", ki jo predvideva sporazum, je določeno, da Srbi ali Hrvati ne smejo preglasovati Slovencev, Slovenci in Hrvati ne smejo preglasovati Srbov in Srbi in Slovenci pa Hrvatov ne. Če bi na pr. v ustavodajni skupščini bilo 20 slovenskih poslancev, in bi jih 11 (to je večina slovenske skupščine) ne odobrilo predloga, katerega je odobrilo vseh ostalih — recimo 800 — zastopnikov, se predlog ne sprejme.

Seveda se sedaj mnogi vprašujejo, bi pa potem bilo, če bi le mala večina samo Srbov, ali samo Hrvatov ali samo Slovencev (kakor v gornjem primeru) odklonila novo ustavo?

Argentinske vesti

Velika kampanja „Slov. Lista“

POVEČATI MORAMO NAŠ LIST IN GA RAZŠIRITI TAKO, DA BO PRIŠEL DO VSAKEGA NAŠEGA ČLOVEKA V JUŽNI AMERIKI — BREZPLAČNO VOŽNJO V EVROPO IN NAZAJ BOMO IZZREBALI MED ONE, KI NAM BODO POMAGALI PRI TEJ PRVI KAMPANJI

Iz mnogih krajev nam pišejo, da bi morali izpopolniti in povečati „Slovenski List“, pa tudi sami se zavedamo, da je grafično in vsebinsko pomanjkljiv. Da ustrezemo željam naših prijateljev, ki so obenem tudi naše želje, smo izdelali načrt, po katerem bo mogoče to naše edino slovensko tedensko glasilo dvigniti, grafično in po obsegu tako, da bo predstavljalo še večjo in trdnjšo vez med vsemi našimi izseljenci in da bo naši skupnosti delalo še večjo čast nego jo dela že sedaj kot edino resno, neodvisno, nepristransko in pošteno informativno glasilo jugoslovanskega izseljenstva v Argentini.

Združitev „Slovenskega tednika“ in „Novega Lista“ v „Slovenski List“ je bila važen korak, ki je žel odobravanje vseh resnih in pametnih ljudi v našem izseljenstvu. V novem letu moramo narediti še en korak naprej: doseči moramo, da bo „Slovenski List“ prišel do vsakega našega človeka v deželah Južne Amerike in v to svrbo je potrebno, da dobimo tisoč novih naročnikov. To se bo prav lahko zgodilo, če nas bodo sedanji naročniki podprli v prvi veliki kampanji „Slovenskega lista“ ki jo s tem razpisujemo.

Upravištvu je sklenilo nagraditi trud prijateljev „Slovenskega lista“, ki bodo sodelovali v tej kampanji: določilo je v to svrbo deset nagrad, in sicer:

1. nagrada: VOZNI LISTEK ZA V EVROPO IN NAZAJ; druga: sto pesov; tretja: petdeset pesov; četrta: pet in dvajset pesov; ostale nagrade pa po deset pesov vsaka.

Vsak naročnik dobi, ko poravnava naročnino za eno leto, posebno srečko, izstavljeno na njegovo ime: po eno srečko za vsakega novega in plačanega naročnika dobi tudi vsak

star naročnik „Slovenskega lista“, ki je novega naročnika prijavil, a mora tudi sam biti z naročnino v redu, ko se bo izvršilo žrebanje.

Žrebanje se bo izvršilo pod nadzorstvom posebne komisije naših buenosaireskih društev in mu bo prisostvoval kdorkoli bo hotel. Nagrade bodo takoj izročene onim, ki bodo izžrebani. Vozni listek tretjega razreda velja tako za v Jugoslavijo kakor za Primorsko in iz katerekoli južnoameriške države. Če bi oni, ki bo deležen glavnega dobitka, ne hotel ali ne mogel odpotovati, mu bo upravništvo „Slovenskega lista“ izplačalo odgovarjajoči znesek v gotovini. Imena novih naročnikov in onih, ki nam jih bodo pridobili, bomo sproti objavljali v „Slovenskem listu“. Ker bo na vsaki srečki napisano ime njenega lastnika, bo kontrola v vsakem pogledu popolna.

Novi naročniki morajo plačati naročnino po pošti ali pa osebno v našem upravništvu. Plačajo pa lahko seveda tudi onim, ki jih prijavijo, da nam potem ti dostavijo denar osebno ali po pošti, a če so prijavitelji zastopniki našega lista, ne dobe za nove naročnike običajne provizije, marveč le številke za žrebanje. Kolikor novih naročnikov kdo pridobi, toliko srečk bo dobil in toliko večje možnosti bo imel, da zadene glavni dobitek.

Onim, ki se takoj prijavijo, in plačajo naročnino, bomo pošiljali list do konca tega leta za „nameček“ in naročnino jim bomo računali od novega leta dalje.

Naročnice in naročniki, prijatelji in prijateljice! Pogumno lotimo se te prve velike kampanje, da bo enega izmed vas čimprej doletela velika sreča, da bo brezplačno šel obiskat svoje rojstne kraje, mi vsi pa da bomo deležni v novem letu lepšega, večjega in popolnejšega „Slovenskega lista“!

KADAR ISČETE SLUŽBE
obrnite se na rojakinjo
BERTO CERNIČ
DORREGO 1583, — Bs. Aires
54 — 3538

Deportirani delavci izkrcani in aretirani v Neaplju

Kakor smo že zadnjič pisali v našem listu, se je italijanska vlada uprla predlogu, naj bi dovolila, da se petorica deportiranih zidarskih voditeljev izkrcajo v Gibraltarju ter da potem, preko Francije, odpotujejo v Meksiko, katere vlada jim je ponudila svojo gostoljubnost. Po navodilih, ki jih je prejel preko italijanskega konzula v imenovanem pristanišču, je kapitan „Principesse Giovanne“ krenil z deportiranci dalje proti Neaplju ter jih tam izročil policiji, ki jim je takoj aretirala in jih začela zasliševati.

Kakšna je usoda, ki jih sedaj čaka, ni še znano. Italijanske oblasti čakajo baje na poročilo svojega konzularnega zastopništva v Buenos Airesu, preden bodo končno javno odločile, kaj narede z deportiranci; neki buenosaireski list poroča, da jih bodo najbrž konfinirali na otoku Lipari, ki je tudi mnogim slovenskim konfinirancem prav dobro znan.

Radi predaje deportiranih zidarskih voditeljev italijanski policiji je nastalo precejšnje nezadovoljstvo v tukajšnjih delavskih krogih. Policija ima menda radi tega skrbi in je zato sklenila postopati z veliko energijo. V javnost so prodrle vesti, da so razni voditelji sindikatov dobili poziv, da izstopijo iz vodstva delavskih organizacij; ta poziv velja baje za takšne voditelje ki so argentinski državljani, dočim so baje tuj-sindikalnih gibanjih, dobili obvestice, ki so bili v ospredju pri raznih lo, da morajo tekom tridesetih dni zapustiti deželo.

Namen je očiten: Razbiti delovske sindikate.

VELIKA BOLNIŠNICA V MATADEROSU

V četrtek je bil v prisotnosti predsednika republike ter njegove soproge ge. Ane Bernal de Justo in pa odličnih zastopnikov oblasti ter diplomatičnega zbora postavljen temeljni kamen za veliko moderno bolnišnico z jetične. Bolnišnice bodo zgradili na lepem solčnem kraju na Avdi. del Trabajo in ul. Piedrabuena v njej bodo proučevali sredstva za pobijanje te bolezni in prostora bo v nje za 1.200 bolnikov. Takšnih bolnišnic potrebuje Argentina še mnogo, ker je veliko ljudi, ki imajo pljučne bolezni in ki v sedanjih zdraviliščih ne najdejo prostora.

CEMENTA PRIMANJKUJE

Društvo dobaviteljev stavbenega materiala je poslalo ministru javnih del Alvaradu posebno spomenico, v kateri je obrazložila stanje domače cementne industrije. Dobavitelji trde, da domača industrija niti od daleč ne more kriti domačo porabo portlandskega cementa, pa radi tega prosijo, da bi smeli brez carine — ki je sedaj izredno visoka, ker je njen namen ščititi domačo proizvodnjo — uvoziti 250.000 ton takega cementa v deželo. Pravijo, da bo itak ves ta cement šel skoraj izključno za javna dela in da bi torej na vsak način kazalo popustiti v tem slučaju od prethodnega izvajanja protekcionistične politike.

KOBILICE POŽIRAJO TUDI DENAR

Kobilice ne požirajo samo zelenja, kjerkoli ga najdejo, marveč požirajo tudi ogromne vsote denarja, ki ga toliko zvezna vlada kolikor pokrajinske vlade trošijo v boju proti njej. Tako e te dni pokrajinska vlada Entre Riosa dala 400.000 pesov na razpolago Zvezi za pokončavanje kobilic.

VELIKA SUŠA V SAN LUISU

Radi pomanjkanja dežja je v vsej provinci San Luis ne samo vsa letina uničena, marveč so v prav mnogih krajih tudi ljudje ostali brez najpotrebnejše pitne vode. V kraju Quinesu je županstvo prevzelo v svojo oskrbo in pod svoje nadzorstvo tamošnji vodnjak in oddaja vodo prebivalstvu le po nekaj ur na dan in v prav malih količinah. Stvar je imela svoje komplikacije, ker niso ljudje hoteli uvideti, da skupari županstvo z vodo samo zato, da je ne bo prekmalu popolnoma zmanjkalo. Prebivalstvo je priredilo precej burno protestno manifestacijo, radi katere so občinski možje podali ostavko; mislili so si pač: Če vpije, ko vam hočemo dobro, pa po svoji glavi ravna, boste že videli, kaj vas čaka.

V okraju Paso grande je prebivalstvo zapustilo svoje domove in šlo iskat druga začasna bivališča, kjer se voda še nobi.

ZA ENTRE RIOS

Za vodne naprave v pokrajini Entre Rios, ki letos hudo trpi zaradi suše, je zvezna vlada določila en milijon pesov. Obenem je naročila Državni banki, naj podaljša rok zapadlosti posojil, ki jih je dala poljedelcem te pokrajine, do julija 1938. leta.

V 48 URAH IN 35 MINUT IZ FRANCIJE V BUENOS AIRES

Letalstvo dela vsak dan večje čudeže. Sedaj so Francozi že to dose-

gli, da so v pičlih 48 urah in pol preleteli dolgo pot iz Francije do Buenos Airesa. V ponedeljek okrog poldne je na letališču v General Pacheco, kjer ima francoska družba „Air France“ svoje pristajališče, pristalo letalo „Laurent Guerrero“, ki je bilo dva dni prej zapustilo letališče Istres, v Franciji. Štirje možje so se pripeljali v njem: slavni letalec Codos, njegov tovariš Reine ter radiotelegrafist in pa mehanik. Po kratkem odmoru in po pozdravih, ki so jih prejeli od tukajšnjega francoskega poslanika, od svojih argentinskih tovarišev in publike, so čez 45 minut odleteli dalje proti Chileju, kamor so prispeli še istega dne.

Kdaj se vrnejo v Francijo, ni še znano.

VELIKO NOVIH PRISELJENCEV

BANCO GERMANICO de la América del Sud, Avenida L. N. Alem 150 - Buenos Aires, naznanja naročnikom in čitateljem „Slovenskega lista“, da je prispel končno veljaven seznam potnikov, ki so se vkrcali v Trstu dne 11. t. m. na motornik „Neptunio“, katerega prihod je napovedan za dne 29. t. m. ob pol osmih zjutraj. Za vse potnike, katerih imena sledé, so bile karne kupljene potom više imenovanega denarnega Zavoda, ki ima nad vse lepo organiziran oddelk za ladijske prevoznice:

Zerjal Rafael iz Pliskovice, Badalič Ludvik iz Oseka, Rijavec Albin iz Dornberga, Drasič Ana iz Poreča, Ugrin Franc iz Sv. Martina, Kresevič Marija in Kresevič Danijel iz Trsta, Kresevič Marija, Jožef in Mirelko iz Račice pri Novem Gradu, Fortič Majda in Josip iz Cerovega, Krkoč Franc iz Kamenj pri Orničah, Prodan Josip iz Prodanov v Istri, Živec Celestina iz Oseka, Zadnik Karel, Štefani-ja in Karel, iz Brda pri Sv. Ivanu, Brezovec Almira iz Košare, Feresin Emerilja in Eliza iz Gradeža, Feresin Tuljo, tudi iz Gradeža, Čotič Justina in Ludvik iz Sv. Križa pri Trstu, Saksida Marija iz Skrilj, Rabar Marija iz Monkalva v Istri, Gabrovič Josip iz Sisana v Istri, Može Rudolf iz Senožec, Lex Rita iz Kanala, stanujoča v Gradcu, Kovačič por. Malenčar Ivan-ka in Malenčar Anton iz Sv. Petra na Krasu, Poleš Kristina iz Skadan-šine, Kresevič Franc iz Račice, Medica Josip iz Pazina, Vranješ Krišto iz Orebič (Dalmacija), Novosel Marko z Siče, Milič Milutin iz Rakinjaca, Mihavilčević Matija iz Brusja na Hvaru, Savič Julka iz Osjeka.

Veliki zavod „RAMOS MEJIA“ VENEREAS

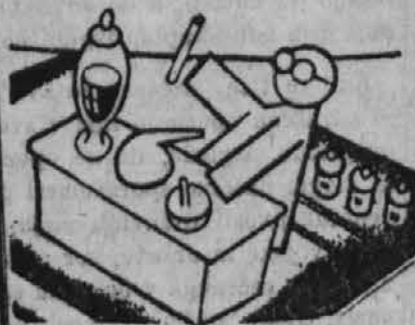
ZDRAVNIKI SPECIJALISTI
ANALIZE urina brezplačno. Analize krvi. Popolno moderno zdravljenje.
SIFILIS v vseh oblikah. Popolno zdravljenje na podlagi krvne analize (914)
KOŽA: Kronični izpuhi, mozoljčki, izpadanje las. Ultravioletni žarki.
ZLATO ŽILO: zdravimo brez operacije in bolečin.
SPOLNA ŠIBKOST: Hitra regeneracija po prof. Clearelliju.
ŽIVČNE BOLEZNI: Nevraastenja, izguba spomina in šibkost.
REVMATIZEM: kila, naduha, gota. Šibkost srca zdravimo po modernem nemškem načinu.
PLJUČA: Kašelj, šibka pljuča.
ZELODEK: upadel, razširjen, kislina, težka prebava, bruhanje, rane.
ČREVA: colitis, razširjenje, kronična zapeka.
GRLO, NOS, UŠESA, vnetje, polipi: brez operacije in bolečin.
Popolno ozdravljenje \$ 30.—
Plačevanje po \$ 5.— na teden.
Naš zavod s svojimi modernimi napravami in s izvirnimi SPECIJALISTI je edini: te vrste v Argentini. — Lečenje sajamočno. — Ugodno tedensko in mesečno plačevanje.

Od 9—21 ob nedeljah od 8—12
Rivadavia 3070 Plaza Once

KEMIČAR IN LEKARNAR

diplomiran na zdravniški fakulteti v Pragi in zakonito preizkušen v Argentini.

Hh. Mr. Franciško Huspaur



Vam pripravi vsevrstne kemične analize v Vaši potrebi za zdravje. Predno de'ate stroške — večkrat brez uspeha — z vašim trdoprisluženim denarjem, obrnite se po nasvet do mene.

Mladenci! Vsako pomlad se kri prenovi, pripravite se za novo življenje in spravite iz sebe vse stare bolezni s tem, da napravite krvno analizo. — Za stare kliente zastoj enako notranjost po pošti.

Dock Sud, calle Facundo Quiroga 1441 (Avellaneda) Pcia. de Bs. Aires

Z A

BOŽIČNE PRAZNIKE IN NOVO LETO

BO VAŠA DRUŽINA DOMA BOLJ VESELA. ČE JI Z VOŠČILI POSLJETE TUDI DENARNO NAKAZILO POTOM

Slovenskega Oddelka



BANCO HOLANDES UNIDO

SUCURSAL BUENOS AIRES

CENTRALA: Bm. Mitre 234;

PODRUŽNICA: Corrientes 1900

ki nakazuje po najnižjih cenah

HITROST NIZKE CENE SOLIDNOST

Vesti iz organizacij

Dvignimo našo kulturo

Naše prireditve so brez dvoma ogledalo našega izseljenskega življenja in stopnja izobrazbe. Vendar, če smo dosledni in pravični v sodbi, naše prireditve nimajo tiste kulturne višine, kot bi jo splošni nivo naše izobrazbe mogel doumeti in pričakovati. Glavni vzrok temu je neosredotočenost umetniških sil, če se more o diletantskih igralcih tako reči, in pa ker nimamo na razpolago močne rižerske osebnosti, ki bi se ne-sebično žrtvovala za kulturni pro-speh izseljenstva.

Res je, da je današnji čas duševno tako razdrapan, da je težko vzbuditi med ljudstvom pravega smisla za izobrazbo in kulturni pojem vobče, dasi je danes bolj kot nikoli izobrazba potrebna. Politični trušč in hrusč ter pretepanje in krvavo klavnje med narodi vleče glavno pozornost nase. Ljudstvo je za svojo lastno bodočnost brezbržno ter se iz samega strahu in nemoči vda brez-upnemu smehu, športu, pijači in razuzdanemu življenju. Spremlja ga moreča zavest, da si samo itak ne more ničesar pomagati.

V današnji človeški kaos bi moralo z vsilo poseči tudi gledališče, da se reši, kar se rešiti da. Kulturne prireditve so izraz dobe ter produkt in ogledalo družbe in kdor se bori za kulturne predstave, se bori za izraz in obliko človeške družbe.

Naše prireditve so premalo nastudirane, ker se nam zdi, da je vse dobro. Posebna pozornost bi se morala posvečati — drami. Časi so z nami, ko se je pri mnogih plitvejših mislih, da je vse važnejše od dramskega dela in da je drama samo neko potrebno ogrodje za prikazovanje resničnih, večinoma pa zelo domljivih lepot. Manjka nam resni-

nih globokih kulturnih del in prikazov, ki bi zgrabila skrita človeška vprašanja, ki bi s ankim čutom zadelo najboljše živce časa, ki bi znala s pesniško silo ubirati strune ljudskih src skritega hrepenenja, ki bi zmogla s krepko in čisto voljo vzbuditi v človeku njegovo vrednost in ponos, ki bi vkljub vsem zablodam opominjali ljudstvo k veličini duha, da ne bo zapadlo neskončni vrsti gnilih potvorb in zablod. Boriti se je treba za resnično veliko in močno vsebino, za plemenitost izraza, lepote in oblike. Boriti se je treba za obravnavo perečih življenjskih problemov, a ne samo v golem posnemanju, marveč tudi v novem ustvarjanju. Boriti se moramo za drame, ki bodo brez obzira posegle v naše gospodarsko, socialno in moralno življenje, a na način, da človeka resnično dvigajo, ne pa samo površno razburjajo in grdo ponižujejo. Naše predstave morajo biti nad vsakdanjim življenjem; svetilnik in kašipot k Resnici in Lepoti. Predstave morajo biti take, da ne bodo ljudski zahtevi samo uga-jala, marveč da bodo zahteve tudi na novo ustvarjale. Ljudstvu je treba ustvariti mišljenje, da lestve postanejo pod oknom na odru in dobro opravljen pretep ni vredno večjega zanimanja ter pozornosti kakor izraz igralca in vsebina drame.

Treba je napeti vse sile za čim boljše kulturne predstave. In če bi od vsega prizadevanja ne ostalo nič drugega kakor sreča in skromnost ustvarjanja, nič drugega kot hrepenenje po nečem lepem, bi se trud izplačal.

Trud za čim boljše našo izobrazbo pa je trud za boljšo bodočnost našega izseljenstva ter končno vsega našega naroda in človeštva sploh.

v vsako izseljensko hišo
"Slovenski list"

DOMAČE VESTI

HIMEN

Danes, dne 27. novembra, sta se poročila rojakinja Gabrijela Klanjšček, doma iz Pevme pri Gorici, in Justin Pahor, damo iz Opatjegase-la na Krasu, ki je tudi zvest naš naročnik.

Bilo srečno!

HIMEN

Preteklo soboto, dne 20. novembra, sta si obljubila večno zvestobo gdēna. Vera Kodrič, doma iz Rihemberga na Vipavskem in g. Ivan Birs, doma od istotam, ki je tudi naročnik S. Lista in član SPD. I.

Obilo sreče!

HIMEN

Danes dne 27. novembra sta si obljubila zvestobo do groba gdēna. Fanića Badalić, doma iz Ozeljana pri Gorici, in g. Lojze Andlovec, doma iz Št. Vida na Vipavskem. Navesta je zvesta naročnica Slovenskega lista in članica Slovenskega prosvetnega društva.

Svatba se je vršila v krogu sorodnikov in prijateljev ter prijateljic v znani restavraciji "Evropa" na Paternalu.

Mnogo sreče!

IZ OPATJEGASELA

Zlata poroka

V družbi svojih otrok in sorodnikov sta praznovala g. Franc in Ana Marušič zlato poroko dne 23. t. m. Vzgojila sta sedem otrok, od katerih je bil eden v ruskem ujetništvu za časa svetovne vojne ter se je tam tudi poročil. Dve leti po vojni pa se je z družino vrnil v svoj rojstni kraj; drugi je postal žrtev svetovne vojne; tretji pa žrtev italijanskih karabinerjev dne 25. februarja 1919; četrti se nahaja tu, v Argentini; ena hči je pri usmiljenih sestrah sv. Križa v Trentu in ostala dva sta doma pri svojih starih, kjer je vsa družina zrastle v pričakovanju svobode in lepših dni, nego ji je usoda določila.

ISČE SE

Josip Ipavec išče svojega brata Leopolda Ipavee, ki je prišel v Ameriko leta 1927 ter odpotoval v Cordobo.

Če bi sam čital te vstice, ali če bi kdo drugi vedel zanj, se ga lepo prosi in se mu že vnaprej zahvaljuje, da sporoči njegov naslov na: SDD. Triglav, Calle Corrientes 1652, Rosario de Sta. Fé.

ISČE SE

Išče se Jožef Ravnihar, roj. leta 1902, Vrh Sv. Trojice, obč. Moravče. V Argentino je odšel leta 1927. Njegov naslov se je glasil na Banco Germanico, N. L. Alem 150. Buenos Aires Sorodnikom se ni oglasil že od leta 1934. Iščejo ga radi prevzema posestva v domovini. Kdor kaj ve o njem naj javi njegov naslov na naslov Slovenskega lista.

ŠTORKLJA

Dne 20. novembra je obiskala teta štorklja gospo Alojzijo in Blaža Janežič ter jima je podarila krepkega dečka, ki so mu dali ime Robert Blaž. Čestitamo!

ZA SVOJO BI JO VZEL

Neki naš naročnik, ki se je priženil pred šestimi leti na "čakro" in nima otrok, bi rad vzel za svojo malo punčko staro od 2 do 3 leta, siroto brez staršev in sorodnikov. Če ve kdo za kako tako siroto naj javi na naše uredništvo ali pa naj pride osebeno.

POSNEMAJTE

Tovariš Albin Rogelja je daroval 1 knjigo društveni knjižnici S.P.D. I. Najlepša hvala!

V BOLNIŠNICI SE NAHAJA

Slavica Ušaj, žena tajnika Slovenskega prosvetnega društva, Mirkota Peljhan, se že od preteklo sobote nahaja v bolnišnici Durand. Želimo ji skorajšnjo okrevanje!

NAPOVEDANA DOMAČA ZABAVA

ki se je imela vršiti jutri dne 28. novembra v Slovenskem prosvetnem društvu, se vsled nepričakovane bolezni žene glavnega igralca v vlogi "Rdeči nosovi" ne bo vršila. Vzemite, blagohotno to na znanje. vsi prijatelji našega društva.

Toneta Prezija ni več med živimi

Pred par meseci je bil odpotoval v oddaljen kraj pokrajine San Luis poln nad, da si bo, sicer s trdim rudarskim delom, ustvaril lepšo bodočnost. Dobil je bil dobre delovne pogoje, ker je bil že z mladim let izurjen v težkem in nevarnosti polnem rudarskem poklicu, in res je izgledalo, da se, po raznih razočaranjih, ki jih je tekom krize doživel tu v Buenos Airesu, v svojih upanjih ni varal: pred približno desetimi dnevi je njegova žena Ivan-ka odpotovala za njim s hčerko Majdico.

Zato je res kakor strela z jasnega neba prišel v sredo 24. t. m. ob 10. uri zvečer v Buenos Aires suhoparn brzojav: "Anton Prezija umrl danes — žrtev nesreče"

Več brzojavka ne pove, a si lahko predstavljamo, kakšne vrste so nesreče, ki prežijo na rudarja, dokler ga ena ne zadene in ga spravi v prerani grob. Najbrž je Toneta sula zemlja v rudniku "Los Cordores", pri Concaranu, v pokrajini San Luis, kjer je vrtal zemljo, v kateri pridobivajo volfram. Rudnik ga je zvalil vase, iz oddaljenega Buenos Airesa, in ko je bil Tone najbolj vesel, ker je po več mesecih spet videl ženo in hčerko, ga je rudnik stisnil in pokopal.

Tone Prezija je bil 35 let star. Rodil se je v Koritnici pri Bovcu. Radi političnih in gospodarskih pri-luk, ki so vladale doma, je zapustil svoje kraje ter prišel 1928. leta v Argentino. Tu se je od samega začetka aktivno udeleževal v naših društvih, delal v njih kakor mrav-lja, prepričan, da je delo za skupnost potrebno, koristno in da je tudi dolžnost. Tone je bil zaveden sin našega naroda, katerega je ljubil iz dna svoje duše, z vsem svojim srcem. Tudi ko je bil brez posla in v skrbeh za jutrišnji dan, ni pozabil na organizacijo, pri kateri je sodeloval. Bil je več let član odbora paternalnega sokolskega društva in prvi predsednik "Tabora", katerega je vodil dve leti. Kakor je bil v družini skrben družinski oče, tako je bil v društvu skrben in delaven ud. Ponosen, da je "naše gore sin", je s prirojeno vztrajnostjo vsakokrat zasledoval cilj, ki si ga je postavil, dokler ga ni dosegel. V vsem svojem javnem delu je imel stalno pred očmi koristi naroda, iz katerega je izšel. Kakor je bil že v domovini dopisnik raznih naših listov, tako je tudi tu večkrat vzel pero v roke in napisal ta ali oni narodno-vzgojni članek.

Toneta Prezija ni več med živimi, a ohranili ga bomo vsi, ki smo ga poznali, v trajnem spominu. Živel bo med nami spomin nanj kot na zavednega, poštenega, vztrajnega in požrtvovalnega člana naše izseljenske skupnosti.

Pokojni zapušča kakor smo že povedali, vdovo Ivanko in hčerko Majdico, ki se sedaj nahajata v Concaranu; doma žalujejo za njim oče, mati in dva brata. Vsem prizadetim izrekamo globoko sožalje. Pokojnemu Tonetu pa naj bo lahka tuja, daljna zemlja, kjer ga je dohitela prerana smrt.

V zadnjem trenutku smo zvedeli o pravem vzroku smrti Antona Prezija. Užgala se mu je predčasno mi-na, ki ga je eksplozija tako močno poškodovala, da je na potu v bolnišnico izdihnil. Ramilo je občutno tu-di njegovega tovariša, nekega 22-letnega argentince, ki je stal kaka dva metra od Toneta.

Društvo "TABOR"

Smrtna kosa

V ponedeljek je v Buenos Airesu v svojem stanovanju, ulica Suere 1412, za vedno zatisnila svoje trud-ne oči naša rojakinja Frančiška Mez-

Iz Rosaria

VELIKA PRIREDITEV

Slovensko delavsko društvo Tri-glav priredi v nedeljo, dne 5. decembra ob 5 uri pop. v veliki dvorani "Sociedad de Socorros Mutuos Argentina" v ul. 1º de Mayo 1159 svojo veliko prireditev.

Za to prireditev se skrbno pripravljamo ter bo poleg našega dramskega odseka nastopil tudi argentinški.

Vse rojake vljudno vabimo na to največjo našo prireditev. Navadno se mnogi tolažijo, ko je že prepozno: "Če bi vedel, da je bilo tako lepo, bi pa tudi jaz šel". To so povsem prazni izgovori, ker vedno dovolj zgodaj javimo, da lahko vsi zveste za našo prireditev ter o tem obvestite še druge.

Na sporedu je lepa veseloigra "Vedež" in pa "El valor de la vida" v španskem jeziku. Zadnjo podamo predvsem na prošno prijateljev našega društva, ki pa so po večini sinovi Jugoslovancev.

Prireditve se bo vršila v smislu praznika Zedinjenja Jugoslavije. Čisti dobiček pa je namenjen kot temelj za zgraditev lastnega doma. Zato pričakujemo iz kulturnega in pa iz gospodarskega razloga, da boste na to prireditev prav vsi prihiteli, ki se vrši v naš skupni prid.

Naznanjamo tudi, da se bo s programom pričelo točno ob napovedani uri, ker imamo najete prostore samo do enajste ure.

Torej na veselo svidenje dne 5. decembra v ul. 1º de Mayo 1159.

Za odbor: Tajnik J. Sigulin.

BOŽIČ IN NOVO LETO

BLIŽAJO SE VELIKI PRAZNIKI:

Ne pozabite, da se bo za te velike praznike zbrala v starem kraju Vaša družina ter se bo spomnila Vaše odsotnosti.

Da jim svojo odsotnost v naj deloma nadomestite, omogočite jim, da preživijo te praznike v zadovoljstvu: pošljite jim svoje božično nakazilo, in sicer, kakor doslej, potem zavoda

Ohiščite nas in prepričali se boste!

Uradne ure: ob delavnikih od 8 1/2 zjutraj do 7. zvečer,
ob sobotah od 8 1/2 do 12 1/2.

Slovenski oddelek

BANCO GERMANICO

DE LA AMERICA DEL SUD

L. N. ALEM 150

BUENOS AIRES

Slovenci doma in po svetu

NABREŽINSKO KAMNOLOM-STVO HOČEJO OŽIVETI

Nabrežina. — V Nabrežini se je vršil v prvih dneh tega meseca, v fašističnem domu važen sestanek, katerega je potrebno da zabeležimo. Sestali so se namreč bivši industri-jalci in lastniki kamnolomskih pod-jetij iz Nabrežine. Seveda so bili le nekateri navzoči, Sestanek je imel namen proučiti možnosti ponovne o-živitve nekdanj tako sloveče industri-

gec-Sanmartin, stara komaj 33 let in doma iz Kovčice pri Materiji. Pokojnica, ki je bila skrbna žena in dobra mati, je bolela celih pet let in vedno je upala, da ozdravi, to-da zaman. Smrt jo je rešila trplje-nja. Pokojna Franciška je prišla pred 8 leti v Argentino, kjer se je čez nekaj let poročila z znanim "pizzeristom" Sammartinom, ki je imel svojo "pizzerijo" na križišču ulic Warnes in Garmendia, in ki še nadalje vodi to obrt v družbi z pokojničnim bratom Ivanom v o-kraju Belgrano. Blaga pokojnica za-pušča tukaj v Argentini žalostnega moža, 2 letno hčerkec Néldo in tri brate. V domačem kraju pa starše, tri brate in eno sestro.

Kako je bila umrla priljubljena med vsemi, ki so jo poznali, doka-zuje njen veličastni pogreb, ki se je vršil v tork popoldne. Od blizu in daleč so prihili znanci in prijate-lji, da izkažejo dragi Franciški zad-njo čast in jo spremijo na zadnji poti.

Blagi pokojnici naj bo lahka ar-gentinška zemlja! Užaloščenim preostalim pa naše najiskrenejše so-zalje.

ZLATA POROKA

Dne 21. t. m. sta obhajala v Kom-nu svojo zlato poroko 70-letna Josi-pina Škof roj. Trobec, doma iz Ve-likega dola, in Josip Škof, 78 let star, doma iz Volčjega grada. Po dolgi letih bivanja v Trstu, kjer je bil "stari Škof" posebno v sloven-skih krogih zelo znan krojaški moj-ster, sta se zakonec preselila v Ko-men, da v večjem miru in boljšem zraku preživita svoja stara leta, ki jih oba še prav čvrsto nosita. Če-stitamo!

ODPOVEDANA PRIREDITEV

Prireditve, ki je bila napovedana za 18. decembra t. l. v svrhu pono-vitve operete "Srce in denar" in ki se je imela vršiti v dvorani "Ger-mania", se ne bo vršila, ker ne bo društvo "Tabor" zaradi smrti svoje-ga prvega predsednika Antonia Prez-lja imelo mesec dni nobene svoje prireditve.

je v Nabrežini. Kakor izgleda pa se-stanek ni imel nobenega drugega dejanskega uspeha, kakor tega, da so poslali Mussoliniju pozdravni in zahvalni brzojav in morali proti koncu poslušati govor pokrajinske ga tajnika fašističnih sindikatov. Ugotovili pa so, da je kamnoseška industrija Nabrežine, ki je včasih slovela po vsem svetu, v povojni dobi popolnoma opešala. Kamen pa da je tako kvaliteten, da zasluži od vseh strani večjega upoštevanja. Rečeno je tudi bilo, da se je zadnji čas delo nekoliko oživel, a nekda-njega uspevanja ne morejo doseči.

KRAS NAMERAVAJO SPREME-NITI V POLJE

Kras ni nikoli pridelal toliko ži-ta, da bi mogel kriti lastne potrebe. Zato je skoro težko, posebno za one, ki poznajo dobro obupne razmere, z ozirom na pomanjkanje zemlje, predstavljati si, da bi bilo mogoče dvigniti produkcijo žita na Krasu tako, da bi ne bila potrebna nikaka pomoč od zunaj. Na Krasu je obde-danega in zasejanega z žitom 250 ha, na katerih se pridelava, kakršna je pač letina, komaj 2.500—3.500 kv. kar je komaj 35 do 50 o/o vseh potreb kmečkega prebivalstva. Vse ostalo je treba uvoziti od zunaj. Na Krasu je po statistiki posejanega z žitom 12 o/o od vsega, kar se seje. 13 o/o je posejanega z ječmenom, ov-sem, 65 o/o pa s koruzo in krompir-jem, 10 o/o pa je travnikov in dru-gega. Na Krasu se goji komaj 2.600 glav živine. Pri najboljšem žitu o katerem se je izkazalo, da vseh kra-jih najboljše uspeva, je znašal let-nji pridelek na ha komaj 13,33 kv. Le nekaterim se je posrečilo dvigni-ti v tem oziru produkcijo celo na 18 kv., a zato je bilo potrebno mnogo posebnega truda in precejšnjih žr-tev, tako da je težko ugotoviti, ako bi zmogli tudi manjši kmetje iz-vesti take poskuse in ako bi bilo pridelovanje rentabilno. Zgornje številke, ki smo navedli, dovolj jas-no kažejo na veliko revščino Krasa-okoli Komna in nižje. To se pozna zlasti danes, ko je žito zelo drago, ko ni mogoče prodati drugih pro-dukтов nikamor. Včasih, ko je bilo odprto proti vzhodu, so ljudje z lah-koto nabavljali žito z bogate Slavo-nije in krili svoj nedostatek pridel-ka na tem polju. Skrb italijanskih oblasti, da bi dvignile domačo pro-dukcijsko, je razumljiva. Vlada je celo razpisala posebne nagrade za vsak meter neplodne zemlje, ki jo kdo obdela in spremeni v polje. To-da kakor nam je znano, se teh na-grad poslužujejo le bogataši, ki lah-ko investirajo v delo kapital, s tem da plačajo sicer cenené delovne mo-

ci. Vse to pa dobe kasneje v obliki nagrade v precejšnji meri povrne-no. Mali kmet si tega ne more pri-voščiti.

DOBRA VINSKA LETINA NA VIPAVSKEM

Gorica. — Kljub izredno deževne-mu poletju se je letos trgatav zelo dobro obnesla. Sicer je grozdje iz-redno pozno dozorelo, saj je bilo ob koncu avgustovih dni še vedno kis-lo, toda kljub temu se je posestni-kom ob bendini nabralo v kletih iz-redno dosti grozdja. Tako dobre in bogate trgatve ni bilo na Vipavskem že nekaj let. Toda malo upanja je, da bi vino lahko in po primerni ce-ni vnovčili. To dela danes posestni-kom veliko skrb. Zlasti ponekod je naš kmet popolnoma odvisen od pri-delka grozdja, oziroma vina. Če tega ne more primerno vnovčiti, po-tem pomeni za njega letina ravn-toliko kot slaba. Za enkrat ni po novem vinu še nobenega povpraševanja, zato bodo morali kmetje po-trpežljivo čakati na boljše dni.

NOVA FAŠISTIČNA NASELBINA

Trst. — Za 19. okt. t. l. je bila na-povedana svečana otvoritev nove na-selbine Aprilije v izsušenih pontin-skih močvirjih. Italijanski listi na-povedujejo, da bo ob tej priliki Mu-solini spet govoril.

NOVE ZADOLŽITVE NAŠIH OB-ČIN

Gorica. — Goriški pokrajinski u-pravni odbor je v začetku oktobra odobril občinskima upravama v Čr-ničah pri Gorici in Črnem vrhu nad Idrijo prošnji da smeta najeti po-sojilo.

Posojilo črniške občine je name-njeno za nakup neke večje hiše in preureditev iste za občinski dom. V ta namen se bo črniška občina za-dolžila za 75.000 lir najbrže pri go-riški Posojilnici.

Črnovrški občini pa je odobreno posojilo v znesku 42.000 lr in je na-menjeno za dovršitev neke nujne vo-dne naprave, za katero ni v občin-skem proračunu potrebnih postavk.

VELIKA FAŠISTIČNA MANIFE-STACIJA V SEŽANI

Sežana. 10. oktobra 1937. — V nedeljo je začel pokrajinski tajnik fašistične stranke z nekakim pregle-dom organizacij po deželi. Obiskal bo vse važnejše kraje, kjer so cen-trale fašističnih strank in tu mu bodo morali člani defilirati, manife-stirati in pritrjevati njegovim go-vorom. Prvi tak obisk je bil name-njen in izvršen v Sežani te dni. Taj-

nika so pričakovali, poleg ljudstva seveda župan, župnik, občinski taj-nik in predstniki organizacij. Vsa vas je morala biti v lučkah in za-stavah. Že tu moramo pripomniti, da je to v teku enega tedna, že druga fašistična proslava, ki se vrši v Se-žani. Teden prej so namreč morali proslavljati tu praznik grozdja. Po manifestacijah in pozdravih, je se-del tajnik na tribuno. Toda predno je to storil, je zahteval, da posade poleg njega na častno mesto one, ki so se vrnili iz vzhodne Afrike. Nato je držal govor, v katerem je proslavljal režim in njegove dobro-te. Končno je omenil, da bo Sežana dobila letno kolonijo, ki se bo zgra-dila v borovem gozdičku nad vasjo. Rekel je: Sežana je vredna kolo-nije, ki se bo zgradila na robu grič-ka Tabora; to je zanjo nagrada, ki jo je zaslužila.

VOJNO NAPOVEDUJE

Neki naš prijatelj v Egiptu nam je poslal po zračni pošti izrezek iz nekega francoskega lista, ki piše, da prerokuje neki kmet po imenu Mahomed Selim Ghanem, ki živi v hribih blizu Kaira, začetek velike vojne. Muslimani imajo namreč ravn-ta mesec svoj veliki verski post, ki ga imenujejo "Ramadan". Ome-njeni kmet pravi, da je ponižen su-ženj svojega boga in da je narav-nost od njega zvedel o velikih gro-zotah, ki jih bo kmalu deležen svet, kot še nikoli v zgodovini.

Listi v Egiptu so seveda o tem na široko poročali in komentirali. Kot so pač slutili, da bodo lahko svoje čitatelje zainteresirali.

Mi smo tudi mnjenja, da ima egip-tovski kmet prav, a zato nam za-dostuje, da smo "zamaknjeni" v Rim in Berlin, kjer vidimo sedeti bogo-ve vojnih trum.



25. DECEMBRA — BOŽIČ PRAZNIK MIRU in VESELJA

DA BOSTE PRISOTNI MED SVOJCI POTOM DENARNEGA NAKAZILA

katero jim bo v dokaz, da se jih spominjate; osrečili jih boste z njim za BOŽIČNE PRAZNIKE. DENARNO NAKAZILO, izvršeno po ZRAČNI POŠTI potom BANKE DE BOSTON bo izplačano Vašim dragim v približno 12 dneh na njihovem do-mu in v gotovini, brez slehernih odbitkov ali stroškov, in obhajali bodo BOŽIČ, spominjajoč se na Vas. Nakazujemo denar v dinarjih, lirah in dolarjih, s povratnim potrdilom prejemnika, z njegovim lastno-ročnim podpisom z natančno navedbo dneva izplačila; potrdilo Vam pozneje dostavimo. Pozivamo Vas, da obiščete naš

JUGOSLOVANSKI ODDELEK

Imamo posebne uradne ure: od 9 do 18; ob sobotah od 8.30 do 11. ure. Ako ne morete priti osebno, pošljite nam Vaš pismeni nalog, katerega bomo izvršili še tisti dan, ter Vam pošljemo tozadevno potrdilo.

THE FIRST NATIONAL BANK OF BOSTON

FLORIDA 99 BARTOLOMÉ MITRE 562

PUEYRREDON 175

Av. Gral. Mitre 301 (Avellaneda) — Córdoba 1223 (Rosario)

POVERLJENJE — VPLJUDNOST — SIGURNOST — BRZINA

LADIJSKE VOZNE LISTKE

za vse parobrodne družbe pri nas dobite po najnižji ceni.

Kabino

za gotovimo vsakemu potniku brezplačno.

Vpoklicne karte po zelo znižanih cenah

CA. CENTRAL EUROPEA
469 SAN MARTIN 469

MLADI GORIŠKI FAŠISTI

Gorica. — Iz fašistične stranke je izšla listina, v kateri so navedena napredovanja mladih fašistov. V njem so tudi sledeča slovenska imena: Komel Leopold, Cotic Klement, oba postaneta "pod vodje" oddelka "Sottosanti", Kofot Emil iz Komna, Raca Ivan iz Koprive, Zalesjak Anton iz Stanjela, Bertot Anton iz Sent vida, Velikonja Franc iz Sv. Lucije, Kosmina Ivan iz Idrije, Šuligoj Karel iz Čepovana, Mozetič Ivan iz Mirna, Londer Valentin iz Tolmuna, vsi so napredovali za eno stopnjo višje, kot so je imeli prej. Stari pa so pod 20 let! Propalice!

INCIDENT PRI VOJAŠKIH VAJAH

Postojna. — Šele sedaj smo izvedeli za dogodek, ki se je odigral koncem avgusta pri vojaških vajah v Gropadi na Krasu. Med vojaki, ki so se morali udeležiti teh vaj, je bil tudi precej Slovencev. Neki nasilen oficir je v noči brez povoda napadel spečega vojaka, ki je bil doma iz Št. Petra. Ker je bil dotični oficir

splošno zelo surov in nasilen, je ta dogodek zelo razburil vojake, ki so se uprli in niso hoteli več izvrševati povelj, dokler se ne odstrani ta oficir, ki so ga tudi dejansko napadli. Vojaška komanda je, ko je videla položaj, smatrala za potrebno da ugodni vojakom in je v resnici odstranila nasilnega oficirja, ter s tem poravnala spor.

TATOV V NOVEM SVETU

Idrija. — Pred kratkim so tatovi ponoči obiskali trgovca in posestnika Franca Nagode v Novem svetu pri Godoviču, v vasi, ki je tik za mejo. Tatovi so imeli srečo, kajti odnesli so obilen plen v denarju in blagu in trgovcu prizadeli veliko škodo. Za storilci ni sledu, čeravno je bilo dejanje takoj prijavljeno merodajnim oblastem.

DROBNE VESTI IZ NAŠIH KRAJEV

Gorica. — Tu so pod posebno komisijo poskusili peči kruh mešan iz raznih mok, iz črne, koruzne itd. Uspeh je baže zadovoljiv in ugotavljajo, da je kruh ne le okusen, ampak tudi redilen. To so ugotovili gospodje, ki so bili v komisij in ki le redko jedo črn kruh. Mislimo, da kmetom ne bi bilo treba pripovedovati teh odkritij, ki so za njih nekaj vsakdanjega. Seveda moramo staviti pri tem vprašanje in omejiti o-

ne, ki si še kruh sploh lahko privoščijo.

Zagorje. — Pod drevesom so našli mrtvega 27letnega Josipa Milavca. Pri preizkavi so ugotovili, da ga je po nesrečnem slučaju usmrtila granata, ki jo je našel. Imenovan je namreč spadal med one nesrečneže, ki si skušajo z iskanjem in prodajanjem starih kovinskih ostanokv, olajšati življenje.

Škocijan pri Divači. — V letošnjem letu je bila škocijanska jama 6krat popolnoma in svečano razsvetljena. Ob takih prilikah so se navadno vršile tudi domače ljudske veselice, ki jih je vodil dopolavoro. Namen teh svečanosti je bil, da bi zopet pritegnili nekdanje številne in hvaležne obiskovalce te svetovno znane jame.

Trenta. — V Trenti so zgradili nov planinski dom, ki nosi ime "E-frem Desimon". Doznavamo tudi, da je v letošnjem letu obiskalo planinske kočice, ki jih oskrbuje planinsko društvo s centralo v Trstu, 1.550 Italijanov in 438 tujcev, to je približno polovico tega kar ima n. pr. ena naša koča (na Kredarici Triglavom) obiskovalcev v istem času.

Gorica. — V ulici, ki nosi sedaj ime Via Balilla, je nastal v poslopju Franca Turela ogromen požar, ki je grozil, da se bo razširil na vsa so-

Šolski svet v Villi Devoto

vabi

VSE CENJENE ROJAKINJE IN ROJAKE NA

Veliko Miklavževu prireditve

ki se bo vršila dne 5. decembra ob 4 uri popoldne v prostorih G. P. D. S. v VILLI DEVOTO, ul. Simbrón 5148

Vzpored

1. Otvoritev: GODBA
2. Župančič: OBLAKA; recit. zbora otrok
3. Aljaž: TRIGLAV; Moški zbor
4. S. Gregorčič: BRATJE V KOLO; Deklam. S. F.
5. H. Vogrič: VEČERNI ZVON; mešan zbor
6. N. N.: OPOMIN K VESELJU; Deklam. Ž. Z.
7. N. N.: O MRAKU; Oktet moški zbor
8. N. N.: LENKA; deklam. U. F.
9. Vodopivec: OB VEČERNI ZRI; moški zbor
10. N. N.: SVET VEDNO ENAK; deklam. A. C.
11. Milčinskega veseloigra v treh slikah, priredil Ivan Vok

TRIJE SNUBCI

Po končanem sporedu obdaritev otrok; potem pa običajna domača zabava s plesom.

Igra godba Ljudskega odra

Vstopnina prostovoljni prispevki

V slučaju slabega vremena se prireditve vrši nedeljo pozneje.

K veliki udeležbi uljudno vabi

ŠOLSKI SVET

Ruska klinika za vse bolezni

Za venerične bolezni, spolne bolezni, bolezni krvi, splošno slabost razpolaga klinika s posebnim konzultorijem, kateri se nahaja pod vodstvom poznane specialista za navedene bolezni

Dra. A. IZAGUIRRE a. Razpolaga z 10 specializiranimi zdravniki za razne bolezni

Imamo zdravnike specialiste za bolezni na pljučih, obli stih jetrah, žolodci, žilčevju itd. Za bolnike iz tujosti imamo rezervirane sobe (kakor za ženske, tako tudi za moške) s posteljami. Cena od 1 \$ dalje dnevno. Dajemo nasvete pisnim in potom, za mali honorar. Zdravniški pregled za vsako vrstne bolezni \$ 3.—

Ordiniramo: od 9—12 in 15—21.

V needljah in praznikih od 9—12.

GOVORI SE SLOVENSKI

SUIPACHA 28

Fotografija "LA MODERNA"

Edina in najbolj poznana fotografija v slovenski koloniji.

NOVOPOBOČNI. Najboljši in najtrajnejši spomin je lepa in dobro izdelana povečana slika, ki vam jo napravi fotografija "LA MODERNA". Posebne cene z velikim popustom z ozirom na številno slovensko kolonijo.

Poslne slike od \$ 5.— dalje ducat. Obiščete nas lahko vsak dan od osmih zvečer, tudi ob sobotah. — Ne pozabiti!

S. Saslavsky

Av. SAN MARTÍN 2579

Telefon: 59-0522 Bs. Aires

Naznanjam, da sem odprl gostilno

'VIPAVA'

kjer boste vsi točno in dobro postreženi z dobro domačo hrano ter z izbranim dobrim vinom in prvovrstnim hladnim pivom.

Cenjenim gostom je na razpolago kegljišče in kroglišče. Priporočila se za obilen obisk lastnik

Saksida Viktor

Tinogasta 5139 — Devoto

Bs. Aires

EXPRESO "GORIZIA"



FRANC LOJK

Calle VILLAROEI 1476

U. T. 54 Darwin 5172 in 2094

POZOR!

HOCETE BITI DOBRO, MODERNO IN POCENI OBLEČENI?

Obiščite novo slovensko moderno krojačnico

"TRST"

Gabrijel Milč

Avda. DEL CAMPO 1080

Bs. Aires (Paternal)

FAUSTA

"Kaj naj storim?" je vzkliknil mladi menih. "Povejte."

V tem se je zdajci spomnil angelovih besed. Spet je pokleknil pred Favsto, sklonil čelo na tla in zamrmral:

"Vem, vidim, verujem, da ste najvišja Pastirica! Imajte usmiljenje z menoj..."

"Usmiljenje?" je rekla Favsta s čudnim poudarkom. "Zakaj? Usmiljenje za vami, izbrance božjim, določenim, da izvrši veliko, osvobodilno dejanje?"

"Mar veste?" se je strlel menih.

"Angel vam je prinesel bodalo, enako temu, ki sem vam ga pravkar pokazala. Dal vam ga je, da z njim ubijete Henrika Valoiskega..."

"Tedad je vendar dovoljeno umoriti kralja?", je strastno vprašal menih.

"Kako ne bi bilo, ako je kralj zločinec!"

"In odvezo dobim?" Popolno odvezo?"

"Dana vam je!" je svečano odgovorila Favsta.

To reči je blagoslovila vzdignila desnico in izrekla svetotajstvene besede. "Vstanite!" je velela nato. "Oboroženi ste, bodite tudi točni in hrabri..."

P e r e a t i s t e l ! (Naj pogine!)

"Vladarica," je rekel menih z drhtečim glasom, "čul sem in razumel sem... Kakšna so vaša navodila?... Šibak sem in sam sem; kako naj ga dosežem?..."

Favsta je pomislila.

"Pojujtršnjem" je rekla čez čas, "se odpravi v Chartres velika procesija, da ponese kralja pritožbe pariškega ljudstva. Nihče se ne bo čudil, ako se ji pridružite. Skrijte se med množico, molite in mislite na to, da nosite s seboj besedo božjo in da je vaša pot za blagor nove Cerkve."

"In ko dospem v Chartres?..."

"V Chartresu vas bom vodila jaz... razen ako bi Bog spet poslal angela..."

"Angela!" se je zdrlil Jacques Clement. "Tedad ga bom videl?"

"Mislim, da ga utegneta videti, ako ne v zračni, pa vsaj v telesni podobi."

"Kaj, gospa!" se je zavzel Jacques Clément in nezaupno pogledal Favsto.

"Ali mar poznate njegovo telesno podobo? Odkod jo poznate?"

"Videla sem jo, kakor vi, samo, da pri drugih prilikah in na drugih krajih. Ako pravim, da utegneta srečati angela v telesni podobi, je s tem rečeno, da se v Chartresu bržkone sestaneta z vojvodinjo de Montpensier."

Menihovo blede čelo je pobugrenelo. S spuščeniimi trepalnicami, da bi prikriil ogenj svojih oči, je zajeljal edino besedo:

"Marija!"

Favsta se je blede nasmehnila.

"Toda svarim vas," je povzela čez čas. "Kakor morate neomejeno zaupati angelu, kadar se vam prikaže v nebeski podobi, tako se čuvajte njegove zemeljske dvojnice..."

"Marije naj se čuvam?" je zamrmral menih.

"Ali vas ni že poizkusila zavesti v smrtni greh? Ali ne kopnite po njej z vso silo in sladkostjo prepovedane strasti?"

Jacques Clément je komaj dihal.

"Usmilite se, vladarica!" je jeknil z usihajočim glasom: "Ne morem si misliti, kateri duh je vam je odkril to skelečo resnico mojega srea, toda..."

"Ne govoriva o tem," ga je prekinila Favsta z izrazom blage prizanesljivosti.

"Še enkrat: vajte se vojvodinje Mont-

pensierske! Moja dolžnost je, da vas posvarim..."

"Zakaj me svarite, vladarica? Zakaj naj se je čuvam?" je obupno ponovil menih.

"Zato, ker vas ljubim!" je odgovorila Favsta.

"Ljubi me?" je zavpil nesrečnež. — "Ona... mene!... In naj se je čuvam? Oh, pa da me odpelje naravnost v peklo."

Končati ni utegnil. Z razprostrtimi rokami je telebnil po tleh...

Favsta je stopila k njemu. Videč, da leži v omedlevici, ga je zaničljivo zgnila z nogo. Nato je odšla.

Ko se je menih prebudil iz nezvesti, je zagledal namestu papežinje zalo mlado žensko, ki mu je pomagala na noge in ga je za roko odvela do spojnih vrat. Trenutek še in je bil spet pri "Železni stiskalnici", sam ne vedoč, ali se vrača iz resničnosti ali iz sanj. Brez odlašanja je ostavil krmo ter ubral pot proti samostanu...

Favsta je bila stopila v sosednjo sobo, kjer je čakala Marija de Montpensier.

"Tedad me res ima za angela?" je vzkliknila vojvodinja in stopila Favsti naproti.

Princesa jo je poljubila na čelo.

"Uverjen je, in še kakol... Ali mar nima prav?" je dejala.

"Siromak," se je zasmejela Marija de Montpensier. "Da povem po pravici: vsa ta komedija se mi vidi že kar bogokletna. Jaz — angel!... Premislite! Strah bi me bilo, če bi se pogledala v zrcalo!"

"Saj je tudi čas, da opustite to vlogo," je rekla Favsta. "V Chartresu se ne boste več prikazali v podobi angela. Prava, živa Marija de Montpensier bo morala voditi meniha do cilja..."

"Bogme," je zamrmrala vojvodinja,

"ljubše mi bo! In ker se mladi človek žrtvuje, da mi pokloni Valoisevo glavo, zakaj ga ne bi nagradila?"

"Jacques Clément pojde v Chartres z veliko procesijo," je malomarno pripomnila Favsta.

"To pomeni, da bom vso pot blizu nje; zakaj tudi jaz pojdem peš — le smeje se! Peš, v pokoro za svoje grehe... za bive in za bodoče!..."

Vojvodinja je gibko priklecnila, posločila se in odšla skozi železna vrata. Favsta se je vrnila v sobo, ki je mejila ob krmo pri "Železni stiskalnici".

"Henrik III. je izgubljen!" je mrmrala sama pri sebi. "Kocka je pala..."

Zmotila jo je služkinja, ki je stopila v sobo in ji je tiho nekaj povedala. Favsta se je zdrlila.

"Privedi ga," je velela nato. "Privedi ga, Myrthis..."

Myrthis je kmalu pripeljala moškega, ki se je priklonil Favsti, ne da bi črnil besedo.

"Ni mogoče," je vzkliknila Favsta s tisto posebno veselostjo, za katero se je pri njen navadno skrival najstrupenejši porog. "Ali ste res vi, gospod de Maurevert? Mar vam naš blagajnik še ni odšel obljubljenih sto tisoč liver?"

"Pač, gospa..."

"Po tem takim bi morali biti v montmartrskem samostanu. Zakaj niste tam?"

"Njegova Visokost vojvoda Guiski mi je izrečno prepovedal približati se Violett; ljubosumnost mu ne da miru..."

"Oh," je škrtnila Favsta. "In sem ji hotela podariti življenje..."

"Tem slabše zanjo: tudi ona mora poginiti..."

"Da nadaljujem, gospa," je povzel Maurevert z glasom, ki je drhtel od besnosti. "Lahko si mislite, da bi bil vzlic

vojvodovi prepovedi že ugrabil svojo ženo in pobegnil z njo iz Pariza..."

"Tako je bilo vsaj dogovorjeno," mu je Favsta segla v besedo.

"Zgodilo se je nekaj takega, da se mi zdi bolj varno, če ostanem v vojvodovi bližini."

"Kaj s e je zgodilo?" Favsta je dvignila obrvi.

"Gospod de Pardaillan je ušel iz Bastilje..."

Da je Maurevert le količkaj sumil, kaj čuti Favsta do Pardaillana, bi bil v tem trenutku pomislil: motil sem se. Zakaj Favsta je sprejela njegovo novico, čeprav je udarila vanjo kakor grom, s popolnim ravnodušjem.

"Ubogi gospod de Maurevert", je dejala z nasmehom na ustnicah, "kaj bo zdaj z vami?"

"Maurevert je zaskrpal z zobmi. V Favstinih besedah je bila izražena njegova najnotranja misel in skrb:

"Pardaillan je svoboden... Kaj bo zdaj z Maurevertom?"

"Kaj bo z menoj?" j eponovil in trdno zavzdihnil. "Povedal sem vam, gospa: treba je, da se naslonim na Guisa. Zdaj jas je četvero, ki sovražimo tega človeka. Guise, Leclerc, Maineville in Maurevert — vsi štirje ga mrzimo, vsi štirje se ga bojimo..."

"Bojite se ga?" je rekla Favsta. "Guise se boji!... Nikarite, gospod de Maurevert, ne podkajate svojih čuvstev drugim ljudem..."

"Gospa", je krilnil Maurevert, "Guise se boji. In še to znajte, da je ni rešitve ne za Guisa ne za nas tri, ako ne zdruimo vsi štirje svoje bojazni v skupen oblak, iz katerega udari etrela, da uniči prekletega Pardaillana..."

Pograbil se je za prsi, kakor bi hotel

V deželi slastnih blinov

(Nadaljevanje)

Na bline!

Kdor tega ni poskusil, si ne more predstavljati. Bilo je kakor na veliki svatbi. Belo pogrnjena miza je bila preobložena. Široki leseni, lepo izrezljani in pobarvani krožniki so bili polni pirogov vseh vrst, odlično spečeni v raznih oblikah, napolnjeni s marmelado in mesom. Kar sami so vabili, da bi vgriznil. Samovar je pozdravljajoče šumel na mizi. Pred nami so stali mali lončeni, keramično lepo izdelani krožniki. Na njih bomo jedli bline. Pred vsakim je stal lonček s smetano, posodice s sirovim maslom in čašičke z vodo.

Ko sem to videl, sem nehote pomislil, da je to bogastvo. In Kolja je videl najbrž ta moj pogled in v njem misel, zato je rekel:

"Danes je zadnji dan maselnice. Praznik, ko mora vsak biti vesel. Ni to zvezano s kakšnimi velikimi stroški. Mleko imamo doma, in s tem tudi sirovo maslo. Moko tudi pridelamo, in pivokvas naredimo sami, pa tudi vodko, če ni drugače. Samovar kuha sam, čaj, no tega moramo kupiti. So, res je, ki nimajo niti tega, ali pa zelo malo. Pa vsak sosed svojemu sosedu, če je v zadregi, in če nima maselnice, da, da si priredi in praznuje maselnice. Tako mora biti. Kaj pri vas v Evropi ni tako?"

V tem hipu je prinesla na širo-

kem krožniku Marija Mihajlovna bline. Pogledala me je s smehom in pristavila:

"V Evropi imajo danes 'Pustoj vtornik'."

Ni čakala na odgovor, ki sem ga hotel dati, temveč mi je že pomolila krožnik z blini in rekla:

"Vzemite... Hitro! Samo vroči so okusni. Smetano ali sirovo maslo k njim. Vzemite!"

In ker sem po navadi bil v takšnih prilikah vedno neroden, mi je kar na moj krožniček nasula štiri bline. Obrnjena k ostalim, je rekla:

"Le brž, da prinesem druge!"

Potopil sem blin v smetano kakor sem videl druge in se obližnil. Kajti ruska posebnost je blin. Ali... tega ne bom opisoval, to naj poskusijo kdor more.

Samovar je šumel, iz pipe je curil krop in se mešal s čajem, ki je bil v posebnem majhnem čajniku. Zakaj vsak si je, ali bolje, Marusja je nalivala vsakemu čaj, kakor je zaželel: bolj temnega, bolj svetlega in tako dalje. Vmes pa, čašico — rjumke vodke.

Nepozabna mi je ta "gostija" maselnice. Toliko prijateljske in družinske toplote, ščebetanja — govorjenja, smeha in tolike mikavne razposajenosti nisem videl nikdar prej.

Fjodor je prijel za balajko, zabrenkal nekaj o "Volgi... Volgi..." nato pa pogledal Marjuso. In Mar-

jusa je razigrano zapela ljubko narodno pesem:

"Poj, lastočka, poj, serdce uspokoj!"

Ti mnje to pjesem povtori pro sladost ljubvi

Poj, lastočka, poj..."

Eh, ta glasek, lep sopranček ruskega kmečkega dekleta mi še zdaj zveni po ušesih in sam sebi tiho zapojem kakor bi prisluškoval nečemu iz daljave:

"Poj, lastočka, poj, serdce uspokoj..."

"Halo," je zaklical Fjodor Mihajlov. "Trojka je pripravljena. Sedite!"

Zunaj so poženkljali zvončki trojke.

In sedli smo. Marjusa, jaz in Kolja. Fjodor pa spredaj na vodičnem mestu. Trije iskri konji, zapreženi vstric, so dvigali glave in tiho hrzali. Pripraga je bila vsa v trakovih, na glavi srednjega konja je bila ponosna perjanica. In konj je

to čutil. Zakaj glavo je dvigal višje od svojih tovarišev in bolj energično stresel z njo. Zvončki na pripregi so pa žvenkljali kakor z neakim povdarkom, da je danes maselnica, "praznik ruskega sirovega masla", in da smo to mi, Mihajloviči, z našo ljubko Marjuso, Fjodorom in Koljo ter z Evropejcem od tam nekje, kdo ve odsod...

Na nekoliko vzvišenem prostoru pred cerkvijo, so se zbirale trojke, dno in dvovprežniki. Najbolj v prvi vrsti, zatem drugi, da se ne ovira dirkanje. Na znamenje zdrvi vse po cesti sredi vasi. Zvončki cingljajo, trakovi na trojkah in na pripregah vihrajo, smeh ori iz sani, pesem, harmonika, balalajke... Zdi se mi, da sem na velesejmu, na veseljem prostoru, kjer je vse razigrano...

Marusja se je sklonila k meni:

"Kako se vam zdi?"

Videl sem v njenih očeh škodoželjni nasmeh kakor bi hotela reči: "Vidiš no, to je maselnica, a ne vaša 'Pustoj vtornik'. Naredil sem resen obraz in rekel:

"Seveda, izvrstno, pa ne za vsakega."

(Nadaljevanje sledi).

KROJAČNICA

Peter Capuder

se priporoča cenjenim rojakom
Río Bamba 879 — Bs. Aires

Agencija

PUTNIK

SAN MARTIN 345/I
BUENOS AIRES
U. T. 31 - 8759

Samo pri nas dobite najcenejše ladijske listke
Prodaja listkov za Jugoslavijo, Italijo in vse druge dežele. Vsa kemu potniku preskrbimo kabino in druge ugodnosti. Preskrbimo popolnoma brezplačno tudi vse potrebne dokumente.

Ako rabite kake dokumente, prevoze ali pravno zaščito

AGENCIJO "PUTNIK"
Lastnik: Anton Kolungja

Ako hočete biti zdravljeni od odgovornega zdravnika

satecitate se k

Dr. A. GODEL

AKUTNE, KRONIČNE BOLEZNI IN NJIH KOMPLIKACIJE,
ZDRAVLJENJE PO FRANCOŠKIH IN NEMŠKIH NAČINIH

Krone in kožne bolezni

ZA SLOVENCE PRVI PREGLED BREZPLAČNO

ženske bolezni, bolezni maternice, jajčnika, prostate in neredno
perilo. — Specijali: liči za pljučne, srčne, živ
reumatične bolezni

ZARKI X — DIATERNIA — ANALIZE

Sprejema se od 9. do 12 in od 15 do 21.

GOVORI SE SLOVENSKO

CALLE CANGALLO 1542



Kje boš kupil lep slamenik?
Kaj ne veš, kje se nahaja?

Krojačnica
Mozetič

OSORIO 5052 - La Paterna
Buenos Aires

zadušiti burje groze in gneva, ki je di-
vjala v njih. Ko se je nekoliko ukro-
til, je kratko poročal Favsti o vsem, kar
se je bilo zgodilo v Bastilji. Poslušala
ga je mirno in sočutno kakor preje.

"Evo, gospa, to sem prišel povedati",
je končal Maurevert. "Vojvoda, jaz, Lie-
clère in Maineville smo poslej zavezni-
ki v boju zoper skupnega sovraga. Zato
ne gre, da bi se mučili v montmartrskem
samostanu. Vojvoda odhaja v Chartres in
mi trije pojdemo z njim."

"Vaša misel ni napačna," je mirno pri-
trdila Favsta. "Toda — če je Pardaillan
zjutraj ušel iz Bastilje, kaj ste doslej
storili, da ga najdete?"

"Obljubili smo pet tisoč zlatnikov za
njegovo glavo. Na žalost se zdi, da za-
man. Kakor kaže, je že ob jutranjem
svitu ostavil Pariz; vsaj videli so ga,
da je hitel proti vratom Sv. Antona."

Maurevert je utihnil, nestrpno čakaje
dopoljenja, da sme oditi.

"Prav", je dejala Favsta. "Vrnite se
k vojvodi. O najhujših načrtih bova spet
govorila, kadar bo skupni neprijatelj
ugonobljen."

Maurevert se je priklonil in krenil
proti vrtom, skozi katera je bil prišel.

"Ne", ga je ustavila Favsta. "Tudi po-
dite..."

Pokazala mu je črto, ki so spajale
dvorec z gostino. Tako je prišel skozi
razkošno sobano v izbi, v katero je
skozi druga vrata šel tedaj stopil Pa-
quette. Ko je ušla tujca, je naglo za-
prla vrata za seboj, boje se, da ne bi
videl gostov, ki so sedeli v sosednji so-
bi. A Maurevert je bil med tem že v
pivnici; šele zdaj je spoznal, da ga vodi
pot skozi gostino. Zmajal je z glavo in
odšel.

"Strah me je bilo", je rekla Paquette,

ko se je vrnila k našima znaneema.
„Česa?“ je vprašal Pardaillan nekam
posmehljivo.

„Česa?“ je ponovila Paquette. „Sre-
čala sem človeka z mirnim obrazom, ki
je prišel v hišo, sam Bog si ga vedi ka-
ko. Morda je bil izmed tistih, ki vas
zasledujejo..."

„Nu, pa naj me zasleduje," je hladno
rekel vitez.

Nato je obnovil svoj pravkaršnji raz-
govor z Roussotte:

„Po tem takem, prijateljica, prav za
prav nista krémariči, ampak uslužbenki
te skrivnostne gospe..."

„Ne daj vam Bog, da bi jo kdaj spo-
znali," je vzklila Roussotte.

„Njeni služabniki," je ponovil Pardaillan.
„Morda celo njeni vohuniki..."

Bivšima poučnicama ni šla ta beseda
nič kaj do živega.

„Ne služabniki ne vohuniki," je prosto-
dušno odgovorila Paquette. „Dan po-
tem, ko sva bili odprli gostilno, naju je
posetil visok in zal imenitnik, ki bi ga
bilo veselje pogledati, da se ni zdel ta-
ko žalosten in potr. Jeli, Roussotte?"

„Da, njegova Prezviščenost knez Far-
neški. Kakor je bil lep na oko, tako se
je obenem smilil človeku."

„Knez Farneski?" je vzklila Karel
z zamolklim glasom.

„Šele kasneje sva zvedeli, da mu je
tako ime. Ponudil nama je, da nama po-
more z denarjem, in je plačal za naju
osem tisoč liver stroškov, ki sva jih ime-
li z ureditvijo gostilne. Mimo tega na-
ma je obljubil še po šest sto srebrnjakov
na leto, če mu za vse čase oddava v na-
jem dvorano na koncu hiše in dovoliva,
da tam prebijejo vrata v sosednjo. Lah-
ko si mislite, da se nisva branila..."

„Šele potlej nama je po našem razloži, če-

sa pričakuje od naju njegova gospa.
Ščassoma sva jo tudi osebno spoznali..."

Dvorano v ozadju hiše so razkošno opre-
mili. Katerikrat so bile v njej silajne
popivke... a katerikrat so zvalili na
človeka, ki ga nisva videli nikoli več..."

Obe krémariči sta se trepetaje pokri-
žali.

„Ko sva videli, da se gode čudne stva-
ri", je nadaljevala Paquette, „sva se ke-
sali, a bilo je prepozno. In končno, saj
nisi zahtevali od naju dveh ničesar straš-
nega. Najina naloga je samo, da spušča-
va ljudi, ki nama napravijo dogovorje-
no znamenje, v dvorano."

„Kakšno znamenje? Takšno, kakor
prejle tisti mladi neznane?"

„Da... Tako je, vidite. Kaj se godi
v sosednji hiši, nama je čisto neznan."

„Ali nista nikoli poizkusili priti va-
njo?"

„O pač" je vzklila Roussotte. „To-
da slabo se bama je obneslo..."

„Nu?" je vprašal Pardaillan.

„Nekega večera sva hoteli odpreti spoj-
na vrata, pa jih nisva mogli. Tedaj se
naju je polastila silna radovednost in Pa-
quette je potrkala na dogovorjeni na-
čin..."

„Kakšen je ta način?" je malomarno
vprašal Pardaillan.

„Joj, gospod vitez", je prestrašeno
vzklila Paquette, „že s tem, da voh-
če govoriva z vami o teh stvarih, spra-
vljava svoje življenje v nevarnost. Kaj
bi šele bilo, če bi vama povedali, kar
vprašujete..."

„Nu, govorimo kaj drugega," je rekel
Karel Angoulemeški.

„Da," je povzel Pardaillan, pustimo to.
Nadaljujte rajši svojo povest."

Roussotte, ki jo je arbel klepetavi je-
zik, mu je brž ustregla.

"Komaj je Paquette potrkala, so se
vrata odprla. Izprva sva oklevali, nato
sva strahoma prestopili prag. Kakor hi-
tro pa sva bili tam, so se vrata zaprla
sama od sebe in luč, ki je svetila v so-
bi, je ugasnila. Groza naju je vrga na
kolena."

"Zavpili sva in zamežali," se je ogle-
la Paquette.

"Ko sva odprli oči," je nadaljevala
Roussotte, "je bilo spet svetleje: baš
toliko, da sva opazili dva konopeca z zan-
kama, ki sta visela izpod stropa... Vi-
deč, da naju hočejo obesiti, sva udarili
v jok. Nisva se še osvestili, ko sta
vstopila dva orjaka s črnima krinkama
na obrazih. Od strahu se nisva mogli
več ganiti. Velikana pa sta nama po bli-
skovo nataknila zanki in sta izginili..."

"Joj, joj," je hladno pripomnil vitez,
"ta je bila res žalostna."

"Čista resnica, gospod vitez," je za-
trdila Paquette.

"In kako sta se rešili?"

"Ko sem začutila vrv okoli vratu," je
povzela Roussotte, "sem jela na tihem
moliti, da bi rešila vsaj dušo, ako že
telesa ne morem več. Tako sva klečali
druga drugi nasproti. Kakšen je bil moj
obraz, ne vem, a Paquette je bilo strah
pogledati. Hotel sva govoriti, pa ni-
sva mogli, zakaj konopeca sta se že na-
penjala in zanki sta se zadržavali..."

Paquette je zavpila, kakor vpije marea
meseca mačke na strehah; in že sem ču-
la tudi sebe, kako kričim... Planili sva
na noge. To je pomagalo, a ne za dolgo.
Jedva sva se oddahnili, že sta naju za-
njki spet tiskali za vrat. S poslednjo
sapo in poslednjimi močmi sem zakri-
čala: 'Milost, Milost.'

"Jaz tudi," se je oglašala Paquette.

ZA KRATEK ČAS

V enem oziru

Mož: "Ali ne živiš pri meni kakor
v raju?"

Žena: "V enem oziru, namreč v
tem, da nimam ničesar obleči."

Izpit.

A: "No, ali si dobro napravil iz-
pit?"

B: "Tako dobro, da ga moram na
splošno željo jeseni še ponoviti."

V DAR DOBITE

na vsakih 6 slik, ki stanejo od
3—6 \$, lepo sliko v barvah.
Odprto tudi ob nedeljah.
Atelje MARKO RADALJ
Facundo Quiroga 1275 in 1407
U. T. 22—8327
DOCK SUD

KROJAČNICA

"GORICA"

Hočete biti dobro in
elegantno oblečeni.

Pridite v krojačnico
"Gorica", kjer poste-
vedno dobro
postreženi.

FRANC LEBAN
Ul. WARNES 2191
(Nasproti postaje Pa-
ternal.)



"Milost, Milost," sem zavpila, kakor sem
slišala Roussotte..."

"Milost. Nikoli več ne storim tega—"
je ponovila Roussotte, kakor bi iznova
preživljala strašno trenutje. "In glejte,
še tisti mah sta konopeca odnehala..."

Glas, trd in prijazen obenem, odkod je
prihajal, sama ne vem, naju je vprašal:
'Ali se kesata?' — 'Oh, da, Da', sva za-
ihteli obe. — 'Ali boate še kdaj zale-
zovali svete skrivnosti?' — 'Nikoli več.'

Oh, nikoli več.' — 'Dobro,' je rekel glas,
'to pot vama Bog še prizaneso. Idita
in bodita zvesti.' — Ko sva začeli to
besedo, sva se obe onesvestili. Zbudili
sva se v kremi. Če bi ne bilo sklenenje,
ki sva ga še vedno čutili za vratom, bi
bili mislili, da sva sanjali strašne sa-
nje..."

Roussotte je umolknila. Paquette si
je drgnila vrat z roko.

"Vraga," je rekel Pardaillan, "čim delj
vaju poslušam, tem bolj se mi hoče, da
bi šel pogledat..."

Krémariči sta prebledeli.

"Cuvajte se tega," je zamrmrala ena.

"Nesreča bi se vam zgodila," je rekla
druga.

"Nu, nu, nikar ne pretiravajte. Tako
strašno gotovo ni, kakor je bila železna
stiskalica..."

Med tem besedovanjem in pripove-
dovanjem se je bilo zmrznilo. Svetiljke
in svečniki po gostilni so zagoreli. Prati-
nih steklenk na Pardaillanovi mizi je
bilo čedalje več. Roussotte in Paquette,
ki sta marljivo pomagali vitez, sta rde-
li, kakor dve potoniki. Naj sta bili še
tako dobri pivci, Pardaillanu nista bili
kos in rujna kapljica jima je temeljito
lezla v lase.

(Nadaljevanje)

NEMARA SO JU PETE SRBELE...

O ti gunevat ti grdi! Jaz pa mislim, da tebi lahko rečem, da si ena gofla! Na takle nič lep način, sta se oni dan pozdravila Jože in Roža.

Oba sta se namenila, če prav ni sta eden za drugega vedela, da po-gledata malo doli v Villa Devoto, kako je na veselici.

In kaj te je neslo doli, je bil Jože radoveden.

Noge. Saj vidiš. In kaj tebe?

Bog ve, če te ne jezik... Da si me takole grdo ljudem na nos obe-sila Da si taka, da me boš kar v „cajtenge“ vtaknila, tega pa res nisem mislil. Ti vražje babe. Če le odprem usta, že me razupije, „da zijala prodajam“... Če molčim, pa pravite, „saj še jezika nima“....

Nak Jože, sedajle pa nisi po pravi-ci povedal. Da si v „cajtenge“ prišel se jeziš. Le nikar. Saj ni dolgo, ko si tožil: kaj bojo ti naši časopi-si! Naj bo eno ali drugo. Saj člo-vek nič novega ne najde notri... In sedaj, ko si enkrat vendar nekaj na-šel... ti pa spet ni prav. Ne bodi no tak kot „Bevčani“ — o katerih je Cankar napisal zgodbo, kako so si novega župnika zbirali. Eden jim je bil preskop, drugi prepotrošen, tret-ji preveč hud in natančen, četrti je prerad pil... tako da je prišel nazadnje sam... vrag“, ta je pa vsem prav dal... in so se zavedli sami sebe in svojega položaja šele tedaj, ko im je vrag cerkev podrl in jim je v oštariji mašo bral....

Seveda, spet na staro nazaj. Zmi-raj spet se za kakkega župnika skri-ješ. Tega sem jaz že kar sit. Da se-

daj nimam in nimam miru, da me povsod za „farškega podrepnika“ pozdravljajo. Saj me je kar sram med ljudi.

Kaj pa če jaz malo žolča na tebe zlijem? Daj, lepi Jožek, govori no, povej, kdo je pa mene v „cajtenge“ vteknil, da se možim, da za fanti le-tam... Ki sem bila zmeraj pošteno dekle, in sedaj za menoj s prsti ka-žejo, češ, da samo fanta iščem. Manjka mi jih! Na vsak prst pet, samo če bi hotela katerega. Le pu-stimo „cajtenge“ na miru, pa mi kar lepo po pravici povej, če nisi pri-šel ti prav zato, da bi videl — če bom jaz tukaj... Pa kaj bi. Kar na-pret stopiva. Saj sva že tukaj....

In sta spet Jože in Roža sklenila mir in stopila, da vidita, kako se za-drže kaj rojaki v Villa Devoto.

Poglej no, kako so si lepo zrihtali vse.

Sedla sta Jože in Roža, da kaj vi-dita in slišita.

Poglej no Jože. Sedaj ti bo pa spet vroče. Spet ti bo kdo očital, da si farški podrepnik. Vidiš, da sta oba gospoda tukaj. Kar gvišno bo spet kaj narobe Tam le je g. Jože in tamle g. Janez.

Kaj bo narobe. Ravno prav bo. Saj sem tako imel tudi to v misli, da si bom prav danes preskrbel vo-zni listek za v Lujan Sedaj bom men-da že lahko prišel do njega. Saj ni treba misliti, da je meni res toliko do tega, če me kdo malo ušpiči s ka-kole takole besedico, ker vem da se od gospoda še zmerom lahko več naučim, kot pa od tistega, ki mi farškega podrepnika očita....

No pa pustimo te stvari. Raje po-slušajva!

Prav res nisem mislila, da znajo

tako lepo zapeti. In koliko jih je v zboru. Saj še prešteti ne morem, toliko glav je. Nekoliko boječi so še. Morda nekateri komaj prvič nasto-pajo. In gotovo so težave zaradi vaj. Tukaj ni tako kot je bilo doma. ko smo bili vsak svoj gospod in je člo-vek kar lepo pohitel s svojim de-lom, pa je bilo časa tudi za dru-štvo, za petje in za vaje. Bili smo trudni, ne rečem, pa vseeno so nam tako lepi spomini ostali... Tukaj je res vse drugače.

Potem je sledila burka.

No, vidiš. Danes sem se spet do sitega nasmejal, je menil Jože. Ta-le „lažidohtar“ je kar dober špas.

Jaz mislim tudi tako. Pa veš kaj mi pride na misel?

Si ga videl. Sluga zdravnikov je bil in je vedel od bolezni in zdrav-ljenja več kot zdravnik sam.

Hočeš reči, da se takele zgodbe še vedno ponavljajo. Da dostikrat ho-čejo mnogi, ki niso stvari nikoli študi-rali, vedeti o njej več kot tisti, ki so se skušali v njej dobro poučiti.

Da, vidiš. To mislim. Ni tega dolgo sem se nekje srečala z ongovim Bezljajevim Janezom. Ne rečem, da je v šoli najmanj znal. Največ pa tudi ti veš, da ni. Da bi ga ti slišal, kako je sedaj učen postal. Pravi, da ve več, kot je vedel naš gospod. Da tisti ni vse skupaj nič, ja da so bile pripovedke za otroke, kar nas je gospod Matevž učil. In mi je ta-ke storje pravil, da se mi je zelo-dec obračal. Vse je na glavo posta-vil. Od Marije do sv. Jožefa... vse. Zares sem se čudila njegovi mo-drosti.

Čudo božje! Janez! Kdaj si pa ti toliko stvari študiral, da vse tako natančno veš.

Kaj študiral. Če je človek odprte glave, mu to samo vanjo pride.

A, takole! Saj se mi je zdelo, da ti je moralo samo priti v glavo ker tako učeno govoriš...

Da bi je nikdar ne poznal

— Ej, fant, — je tarna očee svoje-mu sinu, — kako dobro bi se ga dilo tebi in meni, če bi jaz nikdar ne poznal ženske, ki je tvoja mati.

Viš Jože! Tega Janezona sem se spomnila, ki je ravno ona poglav-ja iz katekizma že pozabil, ki bi jih najbolj vedeti moral, pa se mu zdi, da ve več kot dohtar svetega pi-sma...

Res. V tem imaš pa prav Roža. Nekdo, ki je kako stvar študiral, jo pač bolj pozna, kot tisti, kateri ve le tisto kar mu „samo v glavo pri-de“. Tudi jaz sem že večkrat sli-šal zabavljanje čez vero in se mi ni prav nič dopadlo, ker so govorili in zabavljali le taki, ki niso ničesar znali. Prav res, bi z njimi potegnili tudi jaz, če se ne bi pravi čas do-mislil, da oni ne govore iz znanja, marveč le iz tega, kar jim je v gla-vo „samo prišlo“.

Beži beži. Kaj bo Janezon o veri pridigal! Ravno kot da bi se kovač lotil hlače delati.

Prav praviš, Jože. Da ne bi bilo tudi z vero tako kot je bilo z Brni-kovim Matijeem, ki si je nogo zlo-mil oni dan. Potem je pa šel h „ku-randerotu“ ali „špiritistu“. Kaj vem kaj je oni človek. In je že pol leta preteklo, pa še danes ne stopi na nogo. Če bi šel do poštenega dohtar-ja, bi skakal že kot jelen. Tisti, ki je kako stvar študiral, jo že čisto gotovo zna bolje kot oni, kateri ve

CERKVENI VESTNIK

28. nov. romanje v Lujan. Zelo nujno prosim, da potujete s skupnim vlakom. Odhod iz Plaza Once ob 7,40, postanek v Floresu in Liniersu. Ob 10. uri maša, ob 14,30 mo-litve, vmes ogled muzeja.

Kdor ne more zjutraj z doma, naj pride pozneje.

5. dec. spomin jugoslovanskega praznika ujedinjenja. Maša se vrši v baziliki „La Merced“ (Reconquis-ta 207, dve kvadri od Plaza de Ma-yo), ob 10. uri. Zato se na Saavedri to nedeljo ne vrši maša.

5. deg. molitve na Avellanedi ob 4,30.

Na Saavedri bo sveta maša na božično nedeljo (26. dec. ob 10,30) Hladnik Janez.

le tisto „kar mu samo v glavo pri-de“.

No, ja. Kot tisti „bohine, ki je s svedrom kravo drl“...

Zares: Lažizdravnik in — Jane-zon...

Kar lepo sta si spet Jože in Roža jezo ohladila in kar čudno bo, če se ne bosta spet v Lujanu kje srečala. Hladnik Janez.

BIVS I KROJAŠKI KROJNI MOJSTER TVRDKJE

HENRIETTE HARRODS

izdeluje ženske suknje in obleke po zmernih cenah.

J. PIK

BILLINGHURST 2416. — Bs. AIRES
U. T. 72 - 1043

KROJAČNICA "PRI ZVEZDI"

DONATO ALVAREZ 2059,
pol kvadre od Av. San Martín, — Bs. Aires

Vam sporoča, da je prispelo novo angleško sukno za spomladanske in letne obleke po zelo ugodnih cenah.

— Obiščite me, da se boste sami prepričali. —

STANISLAV MAURIC

Vsakovrstne bolezni, notranje in zunanje

Venerične bolezni se zdravijo na gotov in modern na-čin. — Ugodno plačevanje. — Prvi pregled brezplačno. GOVORI SE JUGOSLOVANSKI. — Sprejemanje bol-nikov od 3 ure do 8 zvečer.

Dr. ANTONIO PEREDA

MEDRANO 151

BUENOS AIRES

CARIČIN LJUBLJENEC ZGODOVINSKI ROMAN

Nadaljevanje 65

— Stanoval sem v mali hišici, o-blečen v cunjje in krpe kakor stari-berač. Kupoval in prodajal sem sta-ro obleko ter sem dostikrat prišel ro obleko ter sem dostikrat prišel v bližino kočije, v kateri je sedela moja hčerka na svilenih blazinah.

— Ona me je videla. Njen pogled je ostal hladen. Ni bilo glasu v nje-m sreči, ki bi ji rekel: To je tvoj žalostni in nesrečni oče. Jaz sem že dušni, zakril se s kakšno suknjo in gorko zajokal! Stokal sem, kakor atoka oče, ko mu ljubljeno dete leži na mrtvaškem odru.

— Nadejal sem se, da se me ona vendar enkrat spomni in pride v svojo kočjo ponošna kneginja Draškova in mi reče:

— Oče, povzročila sem ti bole-žine, izneverila sem se v veri očeta, — zavrgla sem vse, svojo preteklost, vero, pa nekaj mi je vendar ostalo in to je: ljubezen do svojega očeta! In do te, da ti bodem še nadalje tvo-je dete.

— Ona pa ni prišla. — Sramovala se je naravnost svojega starega očeta! Kdo zna, ako ne bi bila znala pot do mojih vrat, če bi bila znala, da razpolagam s premoženjem, da imam milijone!

Da, Elizabeta, bil sem bogat! De-lal sem se siromaka, da prevarim Katarinine volune. Vlada bi bila rada zvedela, kje je bilo moje pre-moženje, ker so našli v moji bla-gajni samo nekoliko stotisoč rubljev. Vedeli so, da ta svota ni v nikakem razmerju z mojim premoženjem!

— Maščeval sem se hčerki! Neke-ga dne sem obračunal z njo, da ona sama ni imela niti pojma!

— Ugrabil sem ji najdražje, kar je imela na svetu. Ugrabil sem ji dete in zasukal stvar tako, da je bila prepričana, da ji je dete odne-sel njen ljubček. — S tem sem ji zadal dvojno srčno bol!

— Vzel sem ji dete in ločil jo od ljubčka! Pa še ena nesreča jo je doletela isto noč! Prišla je pri ca-rici v nemilost, ker je Daškov do-gnal, da ga vara. Carica je je na-pravila za Daškovo kmetico! —

— Haha, Olga je sedaj samo kme-tica, sužnja, ki mora biti podložna svojemu možu — tiranu! — On jo muči in pretepa — vse mi je znano — a jaz prosim vsaki dan Boga za zdravje in dolgo življenje starega Daškova, da bode Olga čim dalje ži-vela v tem peklu, ki si ga je zaslu-žila s svojo prevzetnostjo!

Elizabeta je komaj poznala star-čka, ko je to govoril.

Oči so se mu svetile, glas se mu je tresel, su se mu dvigale kakor divji zverini, ki se hoče vrči na svojo žrtev. Poskočil je in njegova mala postava se je zdela sedaj ve-lika in močna. Elizabeta se umakne nekaj korakov pred tako silnim sov-raštvom.

— Nesrečnež! — zakliče ona, — kako morete preganjati lastno kri s takim sovraštvom? Vi ste plemenit človek, gospod Katz. Vaše srce je dobro. Obvladajte se, pokažite, da znate tudi oprostati!

— Oprostiti? — zakliče Katz z zamočnim glasom. Da bi oprostil njej — njej? Nikdar! Poprej bi

premenila Neva svoj tok v nasprot-no smer! Smrt in propast moji hčerki Olgi!

— Želel bi, da leži mrtva pred menoj — mrtva!

— Molčite! zakliče Elizabeta. — Ne govorite, tako pred menoj! — nočem vas poslušati! Ako je vaša hčerka grešila, je sedaj dovolj ka-znovana! Ali ne vidite, da Vi zamo-rete tudi ljubiti? Duša, ki je zmožna ljubiti, je tudi zmožna odpustiti!

Aron Katz je hotel odgovoriti, pa Elizabeta ga prekinje.

— Ne govoriva več o njej! — za-kliče on. — Ona je zame mrtva!

Ko bi prišel do njenega groba, bi samo pljunil. — Kadar umrjem, ne bo ona dobila niti kopejke! — Glej-te, drago dete, to je vzrok, zakaj vas želim za svojo ženo! Tistega dne, ko mi daste pred oltarjem svo-jo roko, položil bom pri sodnihi o-poroko ali testament, s katero vas postavim za dedinjo cellega mojega premoženja — sedemdeset in tri milijone rubljev — pomislite — raz-mišljajte o mojem predlogu!

— Ne, sedaj ne! — dostavi hitro Aron Katz. — Ne odgovorite mi se-daj! Vem, da vas moj denar ne bo-de preslepil. Pa povem vam, samo še nekaj, predno mi odgovorite!

— V vsaki vojski je najpoglavit-neje — samo denar! Vsaka znaga je pridobljena z denarjem! Z denarjem se kupujejo sovražniki, z njim se kupujejo ljudje.

— Ako se želite boriti s carico Katarino za sree Aleksandra Potem-kina in ako želite zmagati, morate razpolagati z mnogo denarja.

— Ne, ne odmikavajte, — jaz sem

izkušen človek, verjamite mi. Reci- hočete po vsej priliki, da v borbi za ljubezen ne odločuje denar. — Pa jaz vem in prepričan sem, da je tako.

— Kaj pravzaprav veže Potemki-na na carico Katarino? Ona ga je obsula z bogastvom, razkošnostjo in udobnostjo. Podajte mu isto, Eli-zabeta, in ko boste stopili pred nje-ga in Katarino kot bogatica, odlo-čil se bo takoj za vas.

— Glejte, Elizabeta, v to svrhu vam polagam milijone pred noge. Ves čas svojega življenja sem bil varčen in skop. Vse sem hotel zapu-stiti enkrat svoji hčerki. Pa ona je sedaj za mene mrtva, moji mili-joni pa bodejo vaši! — Ako bi tudi metali denar skozi okno, ne bodem trenil z očesom! Razpolagajte svobodno z mojim premoženjem!

— Ponudim vam vse to, da za-morete premagati Katarino. Prisilite jo na kolena, draga moja Elizabeta; to bodele tudi dosegli.

— Tistega dne, ko vam Katarina prsiiljena mora prepustiti Potem-kina, ko se vam ona vrže pred noge, hočem odstopiti in se odreči vsem svojim pravicam. Takrat bodeva zo-pet stari in osamljeni Aron Katz, ki vam nikdar več ne bode stopil pred oči.

— Prisegam vam pri spominu mo-je žene, katero sem ljubil, kakor e-dino le moški zamore ljubiti: najju zakon pa bode samo navidezen. Po-polnoma bodele svobodna! Nikdar vas ne bodem razžalil niti z enim pogledom!

— Moja želja je, da se osvetim Ka-

tarini. — Privolite tedaj. Elizabeta? Hočete postati moja žena?

Elizabeta Voroncova ponudi mu roko ter zakliče:

— Privolim! Pred svetom hočem biti vaša žena ter se hočeva skupno boriti! Ta borba pa se za mene ne bode končala s sovraštvom in osve-to, temveč z ljubeznijo in odpušča-njem. Videti hočem Katarino pre-magano in ponižano, pri mojih no-gah pa lepega, nezvestega Aleksan-dra Potemkina, — tedaj pa ji ho-čem odpustiti! A vi, Aron Katz, tu-di vi morate napraviti tako.

— Imeli ste pravico sovražiti va-šo hčerko, dokler je bila srečna. — Dokler je bila kneginja Daškova, dokler je živela v razkošju in bo-gastvu, a s kmetico Olgo morate i-meti sočustvovanje in samo takrat sprejemem vaše milijone.

— Rekli ste mi, da jih lahko po-rabljam, kakorkoli želim. Dobro, tedaj jih hočem porabljam za dobro-bit človeštva, za nesrečnike in za-vržence.

— Idite torej in uredite vse, da zamorem postati vaša soproga, — izvesti hočemo komedijo, kakoršne še ni videl Petrograd!

Stari Aron Katz prime njeno ro-ko in jo poljubi.

— Osveta prihaja, Katarina, Pa-zi se! — reče on. Potem pa pogleda Elizabeto zadivljeno ter zamrmra:

— Moja žena, — moja žena, — ne, — ne, v globini srca si vendar samo moje dete, moja ljubljena hčerka!

SLOVENSKI LIST

List izdajata: SLOV. PROSVETNO DRUŠTVO in KONSORCIJ "NOVEGA LISTA"

CORREO ARGENTINO
TARIFA REDUCIDA
Concesión 1551

Dirección:
Gral. César Díaz 1657
Buenos Aires

Pozor

Pozor

Zemljišča v Floridi FCCC

prav ob postaji in z 5 kolektivni, na razne strani, po veliki
AVENIDI DEL TEJAR

Na lepem visokem kraju

se oddajajo na 120 mesecev od 14—mšn. do 20—mšn —
Kupec dobi na zahtevo tudi opeko in ostale potrebščine za zidanje.
23 minut od Retira in stane \$1,85 na teden

Nadaljna pojasnila daje:

NEMESIO V. MURGUIA

ANDREJ ŠKRBEČ

Avda. San Martín 3801.

calle Italia 3467

U. T. 84 (Almacén) FLORIDA FCCC

LISTNICA UPRAVE

D. Sv. Rafaela. — Kakor hitro bomo obveščeni vam bomo sporočili. Sprejmite naše pozdrave!

S. D. D. Triglav. — Vaši prošnji smo, kot vidite, ugodili. Pozdravi!

A. A. Cordoba. — Denar smo dobili in kot vidite smo vam naročnino tudi podaljšali, ki pa je v kljub temu že zapadla. Pozdravi!

F. J. Egipt. — Vaše pismo in izresek v francoskem jeziku o čudnem preroku smo dobili. Hvala. Sprejmite najlepše pozdrave!

J. M. Rosario. — Naročnino prejeli v redu. Pozdravi!

M. P. Rosario. — Včasih se nam vrine neljuba pomota. Naročnino prejeli. Če želite izgubljene številke nam jih javite katere so in vam jih bomo dostavili. Pozdravi!

J. M. Rosario. — Naročnino prejeli v redu. Nič ne zamerimo, če ste en mesec zakasneli, če bi nobeden ne več, bi bili zelo zadovoljni. Zemljevid ne prodaja naša uprava. Če ste čitali v listu je moralo biti na kak drug naslov, česar se mi ne spominjamo več. "Domovino" vam lahko naročimo, le žal da v tem hipu nimamo nobene pri roki in zato ne vemo koliko stane. Kot pravite je tam napravila slana veliko škodo, ki pa da jo boste le delavci

moral utrpeti na plači. Sprejmite najlepše pozdrave Vi in Vaša družina!

J. D. Ascensión. — Poglejte pod ime lista, takoj v začetku je pisano koliko stane naročnina za pol in za celo leto. Naročnino lahko pošljete potem pošte ali pa v priporočnem in dobro zapечатem pismu, za nas je vseeno in tudi Vi imate približno enake stroške. Pozdravi!

J. M. Mesto. — "Genav" smo res postali precej in še premalo glede naročnine, vendar v Vašem slučaju je bila samo malenkostna napaka v naslovu. Sedaj pa upamo da je v redu in da nam oprostite. Pozdravi!

A. F. Petacos. — Tvojo željo smo objavili v listu. Če bomo kaj izvedeli, Ti bomo takoj sporočili. Pozdravi!

VSI, ki ste poravnali naročnino, vam izkazuje potrditev datum poleg naslova. Tisti, ki ste poravnali naročnino ta teden in vsi, ki jo boste medtem poravnali, boste dobili enako potrdilo poleg naslova, za osem tednov, ko bomo z nova pisali naslove.

PREČITAJTE dobro vsi tudi članek na drugem mestu, kjer smo razpisali kampanjo in nagrade za nove in stare naročnike, ki je treba točno vsa navodila vpoštevati.

Slovenkam v La Plati.

in okolice naznanjam, da sem otvorila modern salon za ženske, ki je opremljen z najmodernejšimi inozemskimi aparati za onduliranje "permanentes" lras. po vseh predpisih najnovejše mode.

Priporočam se za obilen obisk

JOLANDA BREGANTOVA

Calle 67, No. 102 esq. 118,

La Plata

Proslava zedinjenja

V soboto 4. decembra 1937, ob 9.30. uri zvečer se bo vršila v dvorani "Centro Almaceneros", ulica Saenz Peña 242 (dve kvadri od trga Congreso) svečana proslava zedinjenja v korist jugoslovanske šole.

V nedeljo 5. decembra bo ob 10. uri slavnostna služba božja v kat. cerkvi, Cangallo in Reconquista, ob 11.30 pa v pravoslavni cerkvi, ulica Brasil 315.

Popoldne od 17—19. ure bo odpravnik poslov g. dr. S. Želalić sprejemal na poslaštvu, Charcas 1705, člane naše kolonije.

Trst. — Ker je potekla podeštatu mesta Trsta funkcijska doba, so pričakovali, da bo imenovan v mestu nov podešata. Toda s posebnim dekretom je bila podaljšana funkcijska doba do 22. oktobra 1941, dosežanju podeštatu. Enrien Paulu Salemu. Ob tej priliki mu posveča časopisje dolge kolone, v katerih zla sti poudarja njegove zasluge za povzdigo mesta, ki da je v zadnjih štih

ZOBOZDRAVNIKA

Dra. Samoilović de Falicov
in Dr. Feliks Falicov

Sprejemata od 10 do 12 in od
15—20 ure

DONATO ALVAREZ 2181

U. T. 59 - 1723

Velika moderna krojačnica HERMINIO BIDINOST

Ex-cortador de el Jockey

Če hočeš biti brezhibno in
elegantno oblečen, prepričaj
se sam.

AV. SAN MARTIN 1544

Buenos Aires

rih letih skoro spremenilo svojo zunanjost.

Plave. — Karabinerji so naznanili sodnim oblastem Antona Flego, starega 36 let in Rudolfa Kodeljo iz Kanala, starega 50 let. Oba sta zakrivila manjše prestopke.

Čepovan. — Henrik Bremec, star 28 let, se je na žagi v Doljni Tribuš ponesrečil. Pri žaganju je namreč dobil nevarno rano na desni roki.

Obiščite krojačnico UŠAJ

ki vam nudi v vsakem oziru najboljše postrežbo



GARMENDIA 4947
Paternal, Bs. Aires

62. POGLAVJE

Potemkin poveljnik čet proti Pugačevu

— Ha! ti me ne ljubiš! — ti me ne ljubiš!

— Ne ljubim te? — ti ne veš, kaj govoriš! — Ne Potemkin, — storila sem ti že toliko, da v resnici ne morem dokazovati svojo ljubezen!

— Te besede so bile izrečene zelo razburjeno v delovnem kabinetu carice, medtem, ko je Potemkin hodil z dolgimi koraki po sobi.

— Potemkin!

— Veličanstvo!

— Ne reči mi Veličanstvo! Kako se zovem za Tebe? Katere ime želim čuti iz tvojih ust?

— Katarina.

— To mi je dovolj! Je lepše ime, ki mi pripada!

— Ljubljena! zakliče Potemkin in prime carico za roko ter jo poljubi.

— Da, Tvoja sem ljubljena! reče Katarina ter se nežno nasloni na Potemkinova ramena. — Znaš li, kaj ta beseda pomeni?

— Pomeni, da si mi najdragocenejša blago, ki ga imam!

— Oh ne! odvrne Katarina toplo.

— Svet je podal tej besedi čisto drug pomen. Kadar naziva mož svojo soprogo za "moja žena", pomeni to, da mu je ona najmilejša na svetu. Pa če ji reče samo — moja ljubljena — pomeni to, da s to sladko besedo označuje ljubezen, kadar nekaj ni v redu. Ljubica nima onih pravic, ki jih ima soproga. Dala je možkemu sicer vse ono, kar daje tudi soproga, pa si vendar ni pridola

bila istih pravic. — in jaz, Potemkin, jaz sem tvoja ljubica!

— Ti si mi ljubica v najplemenitejšem in najvišnjem pomenu, Katarina! — zakliče Potemkin ter nežno pogladi njene prekrasne lase.

— Kaj nas briga, da je svet podal nekaterim besedam drugačen pomen. Semkaj ne more dospeti govorenje ljudi, mi živimo tukaj v nekem posebnem svetu.

— Da, Aleksander! — reče Katarina toplo, — srečni smo tukaj v našem svetu, nikogar ne potrebujemo in ne želimo ničesar drugega od življenja, kakor da večno — večno živimo v našem čarodejnem vrtnu ljubezni.

— Oči pa vendar ne smeja zapreti. Morava videti in vedeti, kaj svet o nas misli in govori.

— Vidiš li oni časopis tam na pisalni mizi? To so francoski in nemški časopisi. Ah, Aleksander, jokala sem, ko sem jih čitala!

— Včeraj zvečer sem čitala nekoliko člankov. Jokala sem od jeze, ko sem čitala, kako zaničljivo pišejo ti hudobneži o Tebi! Pišejo, da sem naredila svojega najslabšega častnika za svojega ljubčka.

Potemkin vzklikne ter skoči k pisalni mizi. Pograbila liste, jih zmečka in vrže v ogenj. Potem zakliče z drhtečim glasom: Naj zgorejo v ognju! Dal Bog, da zgore tudi podli klevetnik, ki je to napisal!

— Ljudje, ki so to napisali, morajo biti zgorjeni, odvrne Katarina, — pa beseda, tiskana beseda, bi vendar ostala. To je moč tiska! Opozorila sem te na to pisarenje zato, ker ti želim pokazati, kaj sem za te storila.

— Zrtvovala sem ti svojo žensko čast, ker sem v očeh sveta samo tvoja ljubica. Pa ti misliš, da te ne ljubim. Ti dvomiš, da te hočem jaz — vedno ljubiti.

— Ako me ljubiš, podaj mi dokaz!

— Ali ti nisem že tisočkrat z dejanjem dokazala, kako te ljubim? Kaj bi zamogla še storiti, nenasitni človek?

— Dokaz, odvrne Potemkin, — dokaz, ki bo napravil, da utihnejo tudi pisni takih člankov

— Da, Katarina, — nadaljuje Potemkin toplo, — ti ljudje imajo prav, ko trde, da najino razmerje ni dostojno.

— Kako? Mar tudi Ti to praviš?

— Poslušaj me, pusti da izgovorim, pa presodi sama. Vzdignila si me iz praha, naredila si iz malega in neznanega častnika visokega dostojanstvenika, odlikovala si me z vsemi mogočnimi častmi. Storila si to, Katarina, ker je to želela Tvoja ljubezen. — Pa svetu to ni dovolj.

— Ljudje so nevoščljivi caričine-mu miljeniku, ako jim ta ne more dokazati, da je to srečo tudi zaslužil. — Jaz pa do sedaj nisem še ničesar storil za Rusijo!

— Molči! zakliče Katarina razburjeno. — Vem, kaj hočeš povedati. Ne, ti se varaš. Stori si veliko za Rusijo! Obrani si svojo carico, reši si ji življenje, uniči si Mirovičev zaroto — Mar ti to ni dovolj?

— Za svet ni dovolj. Ljudje hočejo in pričakujejo več. Poprej so me ljudje ljubili, a sedaj izginjajo polagoma simpatije do mene.

— Glej Katarina — prosim te, da mi oprostiš — Gregorju Orloviču si

dala mnogokrat priliko, da se izkaže, da se pokaže junakom! Poslala si ga na vojsko, poverila mu važne državne posle, a mene si zaprla v zlati kurnik, mene čuvaš, da se mi ničesar ne zgodi; jaz pa čutim v sebi moč, da napravim isto, kakor drugi, kakor on, morda tudi še kaj več.

— Sedaj je prilika tu. Sedaj ali pa nikoli!

— Nočem ničesar slišati, nočem ničesar vedeti; zakliče Katarina ter si z rokami zatisne ušesi. — Ha, kdo ti je vdahnil te misli?

Kdo te je pregovoril? Sam se nisi mogel odločiti na samomor!

— Veš torej vse, česar te prosim, Katarina? — vpraša začudeno Potemkin.

— Gotovo vem, pa ničesar nočem slišati!

— Tvoja želja je, da te pošljem na vojsko. Želiš voditi vojsko proti Pugačevu in da osvobodiš Orenburg!

— Da, to je moja želja, ognjevito zakliče Potemkin, pa jaz hočem tudi doseči, česar želim. Prisegam ti, da bodem tako napravil, kakor želim tudi takrat, ako ti ne privoliš!

— Kaj, Potemkin? Mar bi se ti mogel zoperstaviti svoji carici?

— Sama si mi rekla nešteto krat, da mi ti nisi carica, ampak samo žena, ki me ljubi. Žena pa ne sme ovirati moža, ki se želi izkazati v borbi. — Katarina, ako si me kedaj ljubila, ne delaj mi zaprek, da se proslavim, — nadaljuje Potemkin vzhričeno.

— Rad bi pokazal svoje sposobno.

sti in svojo hrabrost! — Saj se vendar ne spodobijo, da ljubi človeka, ki ne zna ničesar drugega, kakor samo sprejemati milosti in darove. Vsa obrekovanja in nesramne laži bodo takoj ponehale, če bo svet zvedel, da je Potemkin potegnil meč za Rusijo! — Ravno sedaj pa je za to najlepša prilika!

— Katarina, nočem ti tajiti, da se nad Rusijo zbirajo črni oblaki. Pojavil se je razbojnik, ki je zbral okrog sebe deset tovarišev. Od teh deset ljudi jih je postalo dvajset, sto, tisoč — in ti razbojniki zdaj po mili volji ropajo, plenijo, krađejo, požigajo in ubijajo!

— Da, to je predrzna Pugačeva banda! — ga prekine carica Katarina, — Toda jaz se ga ne bojim! — Pokončala ga bom z enim udarcem!

— Uničila ga boš — ji resno odvrne Potemkin. — Toda ta borba ne bo tako enostavna, kakor si morda ti predstavljaš! Ne smemo zapirati oči in sami sebe varati.

To bo strahovita borba in sicer v sredini Rusije!

— Pugačeva sličnost s tvojim pokojnim možem privlačuje narod. Spretni grof izrablja sijajno to slučajno sličnost in povsod, kjer se pojavi, širi sovraštvo napram carici Katarini!

— Mrtvega carja, nadaljuje Potemkin tako tiho, da je glas jedva segal do njenega ušesa, — bi narod hitro pozabil, toda okoli živega se navdušeno zbira in to tembolj, ker mu Pugačev pripoveduje, da si ga ti pahnila v bedo in pomanjkanje!

(Dalje prihodnjik.)